



**T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE AKADEMİSYENLERİN ACİL
DURUM UZAKTAN ÖĞRETİMİNE HIZLI GEÇİŞ SÜRECİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

RAMAZAN KİYAM

NİSAN

RAMAZAN KIYAM

**BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM
TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI**

NİSAN 2023

**COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE AKADEMİSYENLERİN ACİL
DURUM UZAKTAN ÖĞRETİMİNE HIZLI GEÇİŞ SÜRECİNİN
İNCELENMESİ**

Ramazan KİYAM

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI**

Danışman

Doç. Dr. Volkan KUKUL

**AMASYA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

NİSAN 2023

Yüksek Lisans Tezi Kabul ve Onay Sayfası

Ramazan KİYAM tarafından hazırlanan “COVID-19 Pandemi Döneminde Akademisyenlerin Acil Durum Uzaktan Öğretime Hızlı Geçiş Sürecinin İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Amasya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Volkan KUKUL

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Başkan: Doç. Dr. Mehmet KARA

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Seher ÖZCAN

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Tez Savunma Tarihi: 18.04.2023

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....

Doç. Dr. Ümit YILDIRIM

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Ramazan KİYAM

18/04/2023

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE AKADEMİSYENLERİN ACİL DURUM UZAKTAN ÖĞRETİMİNE HIZLI GEÇİŞ SÜRECİNİN İNCELENMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Ramazan KİİYAM

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Nisan 2023

ÖZET

2019 yılında tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi nedeniyle yükseköğretimde yüz yüze eğitime ara verilerek uzaktan eğitim sistemine geçilmiştir. Eğitim sisteminde yaşanan bu değişikliklerden etkilenen paydaşların başında akademisyenler gelmektedir. Bu çalışma uzaktan eğitim süreçlerinde görev yapan akademisyenlerin uzaktan eğitime hızlı geçişte yaşadıkları zorlukların incelemesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma tasarımında nitel desenlerden durum çalışması benimsenmiştir. Araştırma verileri Amasya Üniversitesi'nde görev yapan farklı unvanlardaki toplam 26 akademisyen ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmada sonucunda; daha önce uzaktan eğitim yöntemiyle ders verme deneyimine sahip olan akademisyenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim sürecinde herhangi bir zorluk yaşamadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte daha önce çevrimiçi eğitim konusunda deneyimi olmayan ancak teknoloji kullanma becerisi iyi olan öğretim elemanlarının da benzer şekilde zorluk yaşamadığı anlaşılmıştır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan bir diğer önemli konu ise uygulama derslerinde yaşanan aksaklıklara yöneliktir. Bu kapsamda uygulamalı derslerde öğretim elemanlarının öğrenme hedef ve çıktılarına yönelik ders materyalleri hazırlamada, hazırlanan materyalleri uzaktan eğitim modülüne yüklemede sorunlar yaşadıklarını ayrıca kazanımları sağlamak noktasında ise ders anlatım tekniklerinde zorluklarla karşılaşmışlardır.

Sayfa Adedi : 63
Anahtar Kelimeler : COVID-19, Uzaktan Eğitim, Akademisyenler, YÖK, Materyal
Danışman : Doç. Dr. Volkan KUKUL

QUICK TRANSITION OF ACADEMICIANS TO EMERGENCY REMOTE ONLINE LEARNING IN THE COVID-19 OUTBREAK

(M. Sc. Thesis)

Ramazan KİİYAM

AMASYA UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

April 2023

ABSTRACT

Due to the COVID-19 pandemic, which affected the whole world in 2019, face-to-face education was suspended in higher education and the distance education system was started. Faculty members are at the forefront of the stakeholders affected by these changes in the education system. This study was carried out with the aim of examining the difficulties experienced by faculty members working in distance education processes in the rapid transition to distance education. In the research design, a case study from qualitative patterns was adopted. The research data were obtained as a result of semi-structured interviews with a total of 26 faculty members with different titles working at Amasya University. The data obtained as a result of the interviews were evaluated with content analysis. As a result of the research, it is evident that the academicians who had previous experience of teaching with the distance education methods did not experience any difficulties in the distance education process during the pandemic period. However, it has been understood that the instructors who have no previous experience in online education but have good technology use skills did not have similar difficulties. Another important issue that emerged as a result of the research is about the problems experienced in the practice courses. As a result of the research, it was determined that the academicians who had previous experience of teaching with the distance education method did not experience any difficulties in the distance education process during the pandemic period. However, it has been understood that the instructors who have no previous experience in online education but have good technology use skills do not have similar difficulties. Another important issue that emerged as a result of the research is about the problems experienced in the practice courses. In this context, it has been observed that the instructors have problems in preparing course materials for the learning goals and outputs in applied courses and in uploading the prepared materials to the distance education module. In addition, it was seen that they encountered difficulties in lecture techniques to achieve the gains.

Number of pages : 63
Keywords : COVID-19, Distance Education, Academics, CoHE, Material
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Volkan KUKUL

ÖN SÖZ ve TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans çalışmalarımda sürekli olarak desteğini hissettiğim çok değerli danışmanım Doç. Dr. Volkan KUKUL' a ve çalışmamıza değerli katkılar sunan Doç. Dr. Mehmet KARA ile Dr. Öğr. Üyesi Seher ÖZCAN'a en samimi duygularıyla teşekkürü bir borç bilir saygı ve sevgilerimi sunarım.

Fikirleri ile her zaman yol gösteren değerli aile büyüklerim Fadıl KİYAM, Kamile KİYAM, Recep ÖZTÜRK ve Sevim ÖZTÜRK' e bu süreçte vermiş oldukları destekten dolayı saygı ve hürmetlerimi sunarım.

Ayrıca her babanın varoluş sebebi olan çocuklarım Esila Neva KİYAM, Recep Utku KİYAM ve Kaan Uras KİYAM'a, hayatın her safhasında yol gösterebilmek için mücadele eden ve bu süreçte desteği ile yanımda olan çok kıymetli sevgili eşim Nadire KİYAM' a sonsuz saygı sevgimle teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR	vi
ÇİZELGELER DİZİNİ	ix
KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
1. GİRİŞ.....	1
1.1.Problemin Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
1.3. Sınırlılıklar	3
1.4. Varsayımlar	4
2. UZAKTAN EĞİTİM İLE YÜZ YÜZE EĞİTİM ARASINDAKİ FARKLAR.....	5
2.1. COVID-19 Pandemisi ve Uzaktan Eğitim	8
2.2. Yükseköğretim Kurulunun Uzaktan Eğitim İle İlgili Aldığı Kararlar	9
2.3. Uzaktan Eğitimde Öğretim Elemanının Rollerini	14
2.4. Uzaktan Eğitimde Öğretim Elemanlarının Yaşadıkları Zorluklar	16
3. YÖNTEM	18
3.1. Araştırma Modeli.....	18
3.2. Katılımcılar.....	19
3.3. Araştırmanın Bağlamı	20
3.4. Veri Toplama.....	21
3.5. Veri Analizi	22
4. BULGULAR.....	24
4.1. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimin Verimliliğine İlişkin Görüşleri	24

Sayfa

4.2. Akademisyenlerin Üniversite ve YÖK’ün Almış Olduğu Kararlara İlişkin Görüşleri	28
4.3. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Geçiş Sürecinde Yaşadığı Zorluklar	30
4.4. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sistemlerine İlişkin Görüşleri	32
4.5. Akademisyenlerin Öğrenci Etkileşimine İlişkin Görüşleri	35
4.6. Akademisyenlerin Ders Materyallerine İlişkin Görüşleri	37
4.7. Akademisyenlerin Öğrencilerin Öğrenmelerini Kolaylaştırmaya Yönelik Kullandığı Yöntemler.....	40
4.8. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Kullandığı Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşleri.....	41
4.9. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimde Sınıf Yönetimine İlişkin Görüşleri.....	43
4.10. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Kullandığı Değerlendirme Yaklaşımlarına İlişkin Görüşler	45
5. SONUÇLAR	48
6. ÖNERİLER.....	52
KAYNAKLAR	53
EKLER.....	58
ÖZGEÇMİŞ	63

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 2. 1. Uzaktan eğitim kavramının ilk dönem tanımları	5
Çizelge 2. 2. Uzaktan eğitim kavramının son dönem tanımları.....	6
Çizelge 3. 1. Araştırmaya katılan bireylerin demografik bilgileri	19
Çizelge 3. 2. Yarı yapılandırılmış görüşmelere ilişkin bilgiler.....	21
Çizelge 4. 1. Akademisyenlerin uzaktan eğitimin verimliliğine ilişkin görüşleri	24
Çizelge 4. 2. Akademisyenlerin üniversite ve yük'ün almış olduğu kararlara ilişkin görüşleri.....	28
Çizelge 4. 3. Akademisyenlerin uzaktan eğitime geçiş sürecinde yaşadığı zorluklar	30
Çizelge 4. 4. Akademisyenlerin uzaktan eğitim sistemlerine ilişkin görüşleri.....	33
Çizelge 4. 5. Akademisyenlerin öğrenci etkileşimine ilişkin görüşleri	35
Çizelge 4. 6. Akademisyenlerin ders materyallerine ilişkin görüşleri	38
Çizelge 4. 7. Akademisyenlerin materyal geliştirme sürecinde kullandığı yöntemler	40
Çizelge 4. 8. Akademisyenlerin uzaktan eğitim sürecinde kullandığı öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri	42
Çizelge 4. 9. Akademisyenlerin uzaktan eğitimde sınıf yönetimine ilişkin görüşleri	44
Çizelge 4. 10. Akademisyenlerin uzaktan eğitim sürecinde kullandığı değerlendirme yaklaşımlarına ilişkin görüşler	46

KISALTMALAR DİZİNİ

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, yanda açıklamaları verilmek üzere aşağıda listelenmiştir.

Kısaltmalar	Açıklama
ALMS	Öğrenme Yönetim Sistemi
ARŞ. GÖR. DR.	Araştırma Görevlisi Doktor
COVID-19	Coronavirus Disease 2019
DOÇ. DR.	Doçent Doktor
DR. ÖĞR. ÜYESİ	Doktor Öğretim Üyesi
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
ÖĞR. GÖR.	Öğretim Görevlisi
PROF. DR.	Profesör Doktor
U.E	Uzaktan Eğitim
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu

1. GİRİŞ

Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19 pandemisinde özellikle eğitim alanında ani bir karar ile uzaktan eğitime geçmek zorunda kalan üniversitelerin akademik personelin bu hızlı geçişte karşılaştıkları sorunları incelemeye yönelik bir çalışmadır.

1.1. Problemin Durumu

31 Aralık 2019 tarihinde, Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde, sebebi o an için bilinmeyen zatürre vakaları bildirilmiş ve 5 Ocak 2020 tarihinde ise, daha önce insanlarda rastlanmamış hastalık olan coronavirus Dünya Sağlık Örgütü tarafından COVID-19 pandemisi olarak ilan edilmiştir (WHO, 2020). 2020 Mart ayına kadar büyük çoğunlukta Çin Halk Cumhuriyeti'nde görülen bu hastalık mart ayında hızlı şekilde artış göstermiş, bu artış beraberinde ölümleri getirmiştir. Gerçekleşen ölümler nedeni ile Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak tüm dünyaya ilan edilmiştir. (WHO, 2020). Temas ile yaygınlaşan bu hastalığın artmaması için, eğitim öğretime tüm kademelerde ara verilmesi, vatandaşların yoğun bulunduğu yerlerin kapatılması, olabildiğince evlerden çıkılmaması, uzaktan eğitim gibi faaliyetlerinin etkinleştirilmesi gibi önlemler alınmıştır (Heymann and Shindo, 2020).

Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandeminin ilan edilmesi ile birçok ülke hastalığın yayılma hızını engellemek için okulları kısa süreliğine kapatma yoluna gitmiştir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)'nün paylaştığı Nisan 2020 bilgilerine göre hastalık nedeni ile 192 ülkede (Yılmaz, 2020) okullar kısa süreliğine kapatılmıştır. Eğitime verilen ara nedeni ile birçok ülkede uzaktan eğitim sistemi ile eğitim vermeye başlanmıştır. Ülkemizde de 11 Mart 2020 tarihinde ilk kez bir hastada virüse rastlanması ile birlikte ülkemizin her şehrinde tedbirler alınmaya başlanmıştır. Okullarda çocuklarımızın çok iç içe ve hareketli olmaları ve hastalığın çok hızlı bir şekilde yayılması göz önünde bulundurularak eğitime ara verilmiş olup yaklaşık 17 milyona yakın öğrenci süreçten etkilenmiştir. (UNESCO, 2020b). Zorunlu Eğitimin devam etmesi için ülkemizde de birçok ülke de olduğu gibi ivedilikle Uzaktan Eğitime geçilmesine karar verilmiştir. Hali Hazırda bulunan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Türkiye Radyo ve Televizyon (TRT) ile iş birliğine giderek ülkede ulaşılmayacak öğrenci kalmayacak şekilde içerikler hazırlanarak tüm kademedeki öğrencilerin derslere katılımları sağlanmıştır (Milli, 2020).

Üniversiteler de Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ile koordineli bir şekilde süreci yönetmeye çalışmıştır. YÖK Bu süreçte etkin olarak koordinasyon ve denetleme görevini yapmaya devam etmiş, ihtiyaç olması durumunda yeni düzenlemeler de yapmıştır (YÖK, 2020a). Sonuç olarak YÖK’ ün almış olduğu kararlar neticesinde bir müddet önce başlayan salgın karşısında, salgının bulunduğu ülkelerin yükseköğretim kurumlarında alınan tedbirler de incelenerek mevcut kapasitemiz değerlendirilmiş ve planlamamız tamamlanmıştır.

- 23 Mart 2020 Pazartesi uzaktan eğitim kapasitesine sahip olan bütün üniversitelerimizde dijital imkanlar ile uzaktan eğitim süreci başlamıştır.
- Dijital imkanlara sahip olmayan üniversitelerimiz için de yine 23 Mart 2020 tarihinde oluşturduğumuz açık ders malzemeleri bütün üniversitelere açılmıştır (YÖK, 2020a).

Üniversitelerde başlayan Uzaktan eğitim ile birlikte birçok akademisyen ve öğrenci uzaktan eğitim ile tanışmış oldu (Kurnaz ve Serçemeli, 2020). İlk zamanlarda oldukça tereddütler olsa da zamanla sistem yerine oturduğu ve hatta bazı üniversitelerin uzaktan eğitimi kalıcı hale getirmek için de çalışmalara başladığını biliyoruz (Bozkurt, 2020).

“Uzaktan Eğitim” (Distance Education), terim olarak ilk defa Wisconsin Üniversitesi’nin 1892 yılında yayınlanan kataloğunda kullanılmış ve aynı Üniversitede çalışan William Lighty, 1906 yılında yayınladığı bir çalışmada aynı terimi kullanmıştır. Bu kullanımlardan sonra 1960 ve 1970’li yıllarda Alman eğitimci Otto Peters tarafından uzaktan eğitim teriminin Almanca karşılığı olan “Fernunterricht” kelimesini kullanırken; Fransa’da da benzer şekilde çeşitli datalarda “Teleenseignement” kelimesi yer almıştır (Ryan, 2000). Eğitim sisteminde çok ortamlı araçların ve sunu sistemlerinin kullanılması “uzaktan eğitim” teriminin tanımlanmasını zorlaştırmakla birlikte, bu eğitim modeli ile ilgili farklı tanımlar yapılmıştır. Kavrama ilişkin bazı tanımlamalara aşağıdaki yer verilmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı COVID-19 pandemi döneminde uygulanan acil durum uzaktan eğitimine geçiş sürecinde öğretim elemanlarının deneyimlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

- COVID-19 pandemi döneminde acil durum uzaktan öğretime hızlı geçişte akademisyenlerin yaşadığı zorluklar nelerdir?
- Akademisyenler yüz yüze eğitimden farklı olarak acil durum uzaktan öğretim sürecinde sınıf yönetimi için hangi iletişim araçlarını kullanmışlardır?
- Akademisyenler, YÖK'ün acil durum uzaktan öğretime hızlı geçiş için almış olduğu kararları nasıl değerlendirmişlerdir?
- Acil durum uzaktan öğretimde değerlendirme süreçlerinde ne gibi farklılaşmalar gerçekleşmiştir?
- Yüz yüze eğitim ile acil durum uzaktan öğretim süreçlerinde materyal yönünden ne gibi farklılıklar meydana gelmiştir?
- Akademisyenlerin acil durum uzaktan öğretime hızlı geçişte almış olduğu kurumsal destekler nelerdir?

1.3. Sınırlılıklar

Araştırma Amasya Üniversitesinde görev yapan ve uzaktan eğitime hızlı geçişte derslere aktif olarak giren akademisyenler ile yapılmıştır. Amasya merkez de bulunan Fakülte ve Yüksekokullarda görev yapan ve alanlarında uzman olan akademisyenler bu süreçleri yönetecek olması ve verilerin sadece Amasya üniversitesinde görev yapan akademisyenlerden oluşması araştırmanın sınırlılıklarındandır.

Araştırma kapsamında veri toplama süreci söz konusu katılımcılar ile çalışmış oldukları birimlerde (Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokul) yüz yüze görüşmelerle gerçekleştirilmiştir. Ülkemizi de etkisi altına alan COVID 19 Pandemi sürecinin etkisiyle bir öğretim elemanı ile görüşme çevrimiçi platform aracılığıyla yapılmıştır. Bu araştırma açısından bir sınırlılık teşkil edebilir. Ancak araştırmanın gerçekliliğini etkilemediği değerlendirilmektedir.

1.4. Varsayımlar

Bu çalışmada akademisyenlerin yüz yüze yapılan bu görüşmelerde sormuş olduğumuz sorulara samimiyetle cevap verdiklerini varsayılmaktadır.



2. UZAKTAN EĞİTİM İLE YÜZ YÜZE EĞTİM ARASINDAKİ FARKLAR

Yüz yüze eğitime göre çok daha fazla seçenek sunan Uzaktan Eğitimin, yeni iletişim teknolojileri ile bütünleşmesinin bazı fırsatlar yaratacağı ve tek yönlü eğitimin uzaktan eğitim uygulamalarıyla son bulacağı düşünülmektedir (Yamamoto, Gonca, Demiray ve Kesim, 2010). Öğrenenin bağımsızlığını ve özerkliğini, öğretimin sanayileşmesini ve etkileşim ve iletişimi vurgulayan teorileri içerir. Bu geleneksel teoriler, uzaktan eğitimin temelde farklı bir eğitim biçimi olduğunu vurgulamaktadır (Simonson, 1999).

İlk dönem uzaktan eğitim tanımlamalarına bakıldığında çeşitli araştırmacılar tarafından yapılan farklı ve benzer tanımlamalar olduğu görülmektedir. Örneğin Ryan, Scott, Freeman ve Patel (2000) yapmış oldukları tanımlamada uzaktan eğitimi öğretmenlerin ve öğrencilerin aynı ortamda bulunmadığı ortamlara odaklanarak derslerin işlenmesi şeklinde ifade etmişlerdir.

Çizelge 2. 1. Uzaktan Eğitim Kavramının İlk Dönem Tanımları

Tanım	Referans
“Öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak aynı kapalı alanda bulunmasına gerek olmaksızın öğretme-öğrenme etkinliklerinin düzenlenip yürütülmesidir.”	(Ryan ve diğerleri, 2000)
“Uzaktan eğitim, öğrenci danışmanlığı, öğrenci başarısının gözetilmesi ve korunması ve öğrenilen materyalin gösterilmesinde, her biri sorumluluk alan öğretmenlerin oluşturduğu bir ekip tarafından yürütülen kendi kendine çalışma şeklinin sistematik olarak düzenlenmesidir.”	(Kaya, 2002)
“Çok sayıda öğrencinin yaşadıkları yerde bile bilgilendirilmesini olanaklı kılan yüksek standartlardaki öğretme gereçlerinin üretilmesi amacıyla, teknik medyanın kullanımı için düzenlenmiş ilkeler ve iş bölümü uygulamalarında akla uygun davranış, yetenek ve bilginin verilmesi yöntemidir.”	(Norton and Wiburg, 1998)
“Uzaktan gerçekleşen öğrenme sürecinin sistematik olarak rehberlenmesi, eş deyişle öğretmen tarafından yapılan yüz yüze öğretimde olduğu gibi, öğrenci ve öğretmenlerin gruplar, sınıflar ya da seminerler biçiminde bir arada bulundukları eğitim sistemidir.”	(Kaye, 1992)

Çizelge 2.1. Devamı

“Dershanelerde ya da öğrencilerin kendi bulundukları yerde (Kaya, 2002) öğretmenlerin sürekli ve aralıklı gözetmenliği olmadan gerçekleştiren her düzeydeki çalışmaların değişik biçimlerini kapsayan ve bununla birlikte derslerin planlanması, düzenlenmesi ve rehberlik aracılığıyla öğretimde elde edilen yararları da kapsayan bir eğitimidir.”

“Geleneksel eğitim uygulamalarının öğretim yaşı, zamanı, yeri, (Ryan, 2000) yöntemi, amaçları ve benzeri sınırlılıklarına bağlı kalmaksızın; özel olarak hazırlanmış yazılı gereçler, kitle iletişim programları kısa süreli yüz yüze öğretimin bir sistem bütünlüğü içerisinde kullanılması ile yürütülen etkinliklerdir.”

Çizelge 1.1. incelendiğinde uzaktan eğitim ile ilgili yapılan tanımlarda bazı temel unsurun benzer olduğu görülmektedir. Yazılı, işitsel ve görsel-işitsel ekipmanlar veya bilgisayar kullanım durumuna bağlı olarak uzaktan eğitimin her türünde öğrenci ve eğitici arasında bir mesafe bulunması erken dönem tanımlarının ortak paydasını oluşturmaktadır.

Son zamanlarda Uzaktan Eğitim kavramının farklı şekillerde ele alınması kavrama ilişkin tanımları, ilk dönem uzaktan eğitim tanımlarından farklılaştırmıştır. Kavrama ilişkin son dönem tanımları Çizelge 1.2.’de gösterilmiştir.

Çizelge 2. 2. Uzaktan Eğitim Kavramının Son Dönem Tanımları

Tanım	Referans
“Elektronik medya ya da kişiye özel öğrenim araç-gereçleri kullanan bir eğitim biçimidir.”	(Kaya, 2002)
“Öğretmen ve öğrenciler arasındaki eğitimsel iletişimin çoğunluğunun karşılanmadığı, eğitimsel sürecin desteklenmesi ve yapılandırılması için öğretmen ve öğrencilerin iki yönlü iletişiminin uzaktan sağlandığı ve iki yönlü iletimde teknolojinin kullanıldığı eğitimidir.”	(Kaya, 2002)
“Farklı yer ve zamanda planlanan, basılı ya da elektronik iletişim gereçlerinin ve bilginin kitle iletişim araçları ile insanlara sağlanması için yapılan tüm düzenlemelerdir.”	(Salmon, 1998)
“Birçok öğretim işlevinin, eğitici ve öğrencinin birbirinden uzakta oldukları bir ortamda yapıldığı, resmi eğitim biçimidir.”	(Gunawardena, 1992)

Çizelge 2.2. Devamı

“Geleneksel öğrenme- öğretme yöntemlerinin sınırlılıkları nedeniyle sınıf içi etkinliklerini yürütme olanağının bulunmadığı durumlarda, eğitim etkinliklerini planlayıcılar ile öğrenciler arası, iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belirli bir merkezden bir öğretme yöntemidir.”

Varol ve Türel (2003) çalışmalarında belirttiği gibi uzaktan eğitimi yüz yüze eğitimden ayıran birçok özellik bulunmaktadır. Varol’un betimlediği özellikler şu şekilde sıralanabilmektedir.

- Uzaktan eğitim, sürekli ve kesintisiz eğitim imkânı sunmaktadır.
- Uzaktan eğitim, kişiye özel ders imkânı sağlamakta ve zamanını kişinin kendisinin kullanımına bırakmaktadır.
- Yüz yüze eğitimde öğrenci ve öğreticinin bir arada bulunma zorunluluğu varken uzaktan eğitimde böyle bir zorunluluk bulunmamaktadır.
- Uzaktan eğitimde zaman ve mekân sınırlaması bulunmadan her mekân ve zaman diliminde eğitimin yapılabilmesi sağlanmaktadır.
- Uzaktan eğitimde öğrencinin durum değerlendirilmesi ve birbirleriyle kıyaslama yapılması daha kolay bir şekilde gerçekleştirilmektedir.
- Uzaktan eğitimde psikolojik faktörler büyük çoğunlukla ortadan kalkmakta ve öğrenci öğretmenin baskısı altında olmaksızın kendi özgür iradesi ile öğrenme faaliyetini sürdürebilmektedir.
- Uzaktan eğitimde eğitici ve öğrenciyi bir araya getirebilecek farklı iletişim kanalları kullanılabilmektedir.
- Uzaktan eğitim, gerek eşzamanlı (senkron), gerekse de eş zamanlı olmayan(asenkron) bir şekilde yürütülebilmektedir.
- Uzaktan eğitim yardımıyla etkileşim sağlanmakta, böylelikle eğitimdeki verim artırılabilir.

- Uzaktan eğitim imkânları kullanılarak gerek eğitici gerek öğrenci gerekse de ders materyalleri basit tekniklerle bir araya getirilebilmektedir (Varol ve Türel, 2003).

2.1. COVID-19 Pandemisi ve Uzaktan Eğitim

Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19 pandemisi çok kısa süre içerisinde ilk olarak Çin'in diğer kentlerinin ardından tüm dünya ülkelerinin maruz kaldığı bir salgın haline gelmiştir. Bu salgının İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bütün dünyayı en fazla etkisi altına alan hatta en şiddetli olaylar arasında olduğu yönünde görüşler de bulunmaktadır (Gür, 2020). Çok kısa süre içerisinde, çok geniş bir alana yayılım sağlayarak, insan etkileşiminin oldukça kısıtlı olduğu bölgelerde dahi görülen COVID-19 pandemisi, global ölçekte insanların hayatlarını her yönüyle etkilemekte ve birçok alanda değişimi zorunlu hale getirmektedir.

COVID-19 pandemisi sonrasında ulaşım, sağlık, kültür, gıda, turizm, finans, ekonomi vb. birçok alan gibi etkilenen alanlardan birisi de eğitimidir. Eğitim açısından tüm dünyada alınan ilk önlem, okulların kapatılarak eğitime ara verilmesi olmuştur. Ancak COVID-19'un etkileri anlaşıldıkça sadece eğitime ara verilmesinin yeterli olmadığı anlaşılmış, uzaktan eğitim olanaklarıyla eğitimin sürdürülmesi sağlanmıştır.

Salgınla birlikte uzaktan eğitim sistemi tüm dünya gündeminde yer almış temel tartışma konularından biri haline gelmiştir. Özer'in ifadeleriyle ele alınacak olursa; "Tüm dünyada beklenmedik bir şekilde eğitim kurumlarının kapatılması ve karantina günleri nedeniyle evde dijital platformlardan eğitim sürdürülmeye ve desteklenmeye başlanması doğal olarak ülkeleri hazırlıksız yakalamıştır. Çoğu ülke bu şekilde kitlesel bir uzaktan eğitime hazırlıksız yakalanırken ülkelerdeki mevcut farklı sosyoekonomik gruplar arasındaki imkân farkları ve dijital okuryazarlık farkları da uzaktan eğitimin uzun vadeli sonuçlarını tartışmaya açmıştır" (Özer, 2020).

COVID-19 pandemisi, tüm dünyadaki toplumlar üzerinde yıkıcı bir etkiye sahip oldu ve özellikle yükseköğretim etkilendi. Dünyanın dört bir yanındaki birçok üniversite, öğrencilerin eğitimlerine ara vermeden devam edebilmeleri için acil durum uzaktan

eğitimine hızla geçiş yaptı. Çevrimiçi ğrenmenin bazı tanımları, 2020'de meydana gelen özel durumu (yani acil durum uzaktan/uzaktan öğrenme/eğitim) vurgulamak için "acil durum" terimini eklemiştir. Normal uzaktan eğitimden farklı olarak, acil durum terimi, yaklaşım değişikliğinin gerekliliğini ve mevcut ihtiyaçlara geçici çözümler üretmeye ve mevcut kaynaklara güvenmeye çalışmanın gerekliliğini vurgulamaktadır (Hodges, Moore, Lockee, Trust and Bond, 2020).

COVID-19 pandemisinin ardından UNESCO (2020) uzaktan eğitim sistemleri tarafından yaygın olarak kullanılan bazı stratejilerin herkes için daha iyi ve eşit bir eğitim imkânı sunabilmesi için dört alanda hazırlık yapılmasını önermektedir. Bunlar; teknolojik hazırlık, içerik hazırlama, pedagojik hazırlık, izleme ve değerlendirme hazırlığıdır.

- Teknolojik hazırlık; eğitimi açısından, tüm öğrencilerin, ev ortamında uzaktan eğitim almalarını sağlayacak internet, televizyon ve diğital araçlara etkin erişim sağlanması;
- İçerik Hazırlığı; İçerik hazırlığı ile uyumlu basılı ğretim ve öğrenim materyallerini kapsamaktadır.
- Pedagojik hazırlık; öğretmenlerin evrimii ğrenmeyi, TV veya radyo tabanlı uzaktan öğrenmeyi tasarlamaya, evde öğrenmeye dayalı materyalleri kullanmaya yardımcı olma ile ebeveynlerin veya bakıcıların etkili ev tabanlı uzaktan öğrenmeyi kolaylaştırma imkânlarının sağlanmasıdır.
- İzleme ve değerlendirmeye hazırlığı; uzaktan öğrenimi erişimi izleme, öğrenme aksaklıkları izleme ve öğrenme başarısını ölçme başarısını içermektedir. Ayrıca ğrenci ve akademisyenleri desteklemek için alınan önlemleri azaltmaya yönelik stratejilerini de içermektedir. Salgın sürecinde bu stratejilerin etkin kullanımının açık ve uzaktan eğitim uygulamalarının etkinliğini artırabileceği düşünülmektedir.

2.2. Yükseköğretim Kurulunun Uzaktan Eğitim İle İlgili Aldığı Kararlar

COVID-19 pandemisinin/salgınının tüm dünyada yayılmasıyla birlikte, birçok ülke bazı tedbirleri uygulamaya geçirmiştir. Temel eğitim kurumlarından, üniversitelere ve diğer eğitim kurumlarına uzanan eğitim ğretim kurumlarının faaliyetlerine geçici bir süre ile ara

verme yöntemi ülkemizde de ilk COVID-19 vakasının 11 Mart 2020 ortaya çıkması ile 25 Mart 2020 tarihi itibari ile eğitime faaliyetlerine verilmiştir (YÖK, 2020a).

Uygulamalarda temel amaç, pandeminin yayılma sürecinde, yayılmayı daha da hızlandıracağı düşünülen (eğitim kurumları gibi) önemli buluşma noktaları/merkezleri arasındaki iletişimi aza indirerek, salgının yayılma hızını düşürmek olarak bildirilmiştir. Uygulama beraberinde eğitim kurumlarını yüz yüze eğitim faaliyetlerini gerçekleştiremez duruma getirmiş, böylece eğitim için farklı alternatifler gündeme gelmiştir.

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) COVID-19 pandemisinde eğitim ve öğretim faaliyetlerinin sağlıklı ve güvenli şekilde yürütülebilmesi için 2020 yılının bahar döneminde eğitimin uzaktan yürütülmesine karar vermiştir (YÖK, 2020a; YÖK, 2020b). Yükseköğretim kurulu kararı ile ülkemizdeki tüm öğretim kademelerinde uzaktan eğitime geçilmesinin yanı sıra yerel ve merkezi tüm sınavlar ileri bir tarihe ertelenmiş ve öğrencilerin başarı durumlarının değerlendirilmesi için web tabanlı sınavların uygulanacağı bildirilmiştir. Örgün eğitimin devam etmesi halinde, pandemi sürecinin eğitim faaliyetlerine yansıyabilecek olumsuz etkisi, web tabanlı uzaktan eğitime geçilmesi ile engellenmiştir. Ülkemizde COVID-19 pandemisine uyum hızlı şekilde gerçekleşmiş ve web üzerinden gerçekleştirilen dersler sayesinde uzaktan eğitim deneyimlenerek etkilenen tüm paydaşları için çeşitli sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

Salgının yayılma oranının artacağı ve yayılacağı netleştikten sonra, uygulama aşamasında salgınla kendilerinden önce mücadele etmek zorunda kalan diğer ülkelerin önlemleri de değerlendirilmiştir. Bilim Kurulunun öneri ve yönlendirmeleri sonucunda Cumhurbaşkanlığı direktiflerine uygun olarak ilk ve orta öğretim kademelerinde uzaktan eğitime başlanması ve yükseköğretimin ilk aşamasında üç hafta eğitime ara verilmesi kararlaştırılmış ve bu konuda konsey oluşturulmuştur. Salgının eğitim üzerindeki olası etkisine ilişkin çeşitli senaryolar üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Üniversitelerde çalışmalara ara verilmeden, konu ile ilgili bilgilendirici kılavuzlar hazırlanmış ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Salgın hastalıklar nedeniyle eğitime ara verilirken öğrencilerin eğitimlerinin kesintiye uğramaması için uzaktan eğitim sürecinde beş maddede toplanacak şekilde düzenlemeler yapılmıştır. Bunlar;

- Mevzuat ile ilgili düzenlemeler
- Altyapı ile alakalı olan düzenlemeler
- İnsan kaynakları ile alakalı olan düzenlemeler
- Muhteva ile alakalı olan düzenlemeler
- Uygulama ile alakalı olan düzenlemelerdir (Yamamoto ve Altun, 2020).

Salgın sırasında yükseköğretim düzeyinde eğitimi kesintiye uğratmamak için mevzuatta eksiklikler tespit edilmiş ve bu eksiklikleri gidermek için bazı düzenlemeler yapılmıştır. Yüksek Öğretim Kurulu yaptığı açıklamada, Türkiye'de 123 üniversitenin uzaktan eğitim uygulamasına geçtiği ve araştırma merkezlerinin altyapısının mevcudiyeti nedeni ile Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi uzaktan eğitim fakültelerinin uzaktan erişim sistemlerini kullanarak 2009 yılından itibaren uygulamaları giderek daha yaygın bir şekilde kullanıldığını belirtmektedir (Telli, Yamamoto ve Can, 2013). Ayrıca sorunları olan üniversitelerin bu sorunlarının YÖK koordinasyonunda diğer kurumlarla iş birliği yapılarak çözülmesini hedeflendiğini bildirilmiştir. Çoğu üniversite öğretim elemanlarının öğretim materyalleri oluşturma konusunda deneyime sahip olduğunu, ancak kurumlarının içerik oluştururken akademisyenlere eğitim desteği vermeleri gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca üniversitelerin sahip olduğu veri tabanlarının uzaktan eğitimde kullanılmasına ve öğrencilerin bu veri tabanlarına açık erişim sağlayabilmelerine karar verilmiştir. Bunun yanında ders materyallerinin içeriğini zenginleştirmek ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun (TRT) çeşitliliğini artırmak amacıyla, öğrencilerin derslere daha sık katılmalarını sağlamak için televizyon kanallarına bir yükseköğretim ders içeriği oluşturma talimatı verilmesinin planlandığı bildirilmiştir (YÖK, 2020a).

Uzaktan eğitim sürecinin uygulanmasıyla ilişkili üniversiteler, eşzamanlı (senkron) veya eş zamansız (asenkron) öğrenme seçeneklerini kullanabilmektedir. Teorik derslerin uzaktan eğitim şeklinde yürütülmesi uygulamalı derslerin ise daha sonraki bir tarihte akademik takvime göre yüz yüze yapılmasının uygun bulunduğu belirtilmiştir. Derslerde yapılacak ölçme ve değerlendirme şekli akademik takvime uygun olmak üzere üniversite yönetiminin takdirine bırakılacaktır (YÖK, 2020b).

Yüksek Öğretim Kurumu (2020) uzaktan eğitim araştırmasının sonuçlarına göre:

- Salgınla ilgili diğer ülkelerde yükseköğretim kurumlarının eğitim ile ilgili aldığı önlemler incelenip, Türkiye’deki üniversitelerin bu konudaki kapasiteleri göz önüne alınarak planlama sürecinin takibinin yapılmasına,
- 23 Mart 2020 tarihinden itibaren uzaktan eğitim altyapısı yeterli olan tüm üniversitelerin uzaktan eğitime geçilmesine,
- Gerekli altyapısı olmayan üniversitelerin kullanımını sağlamak amacıyla oluşturulan ders materyalleri havuzunun tüm üniversitelerin kullanımına açılmasına,
- Teorik olan derslerde uzaktan eğitim sistemi aracılığıyla, uygulama derslerinin de üniversiteler tarafından uygun görülen takvimde yüz yüze eğitimle verilmesine,
- Lisans ve ön lisans düzeyinde alınan bu kararların lisansüstü eğitimde de denetlenebilme şartıyla dijital yollarla uygulanabilmesine,
- Uzaktan eğitim yönetmeliğinde yapılan düzenlemelerle, uzaktan eğitim altyapıları olan üniversiteler, bahar dönemi özelinde sınırlandırmak şartıyla bütün bölümlerinde derslerin uzaktan eğitimle yapılmasına karar verilmiştir.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de tamamen çevrimiçi eğitime geçiş çok hızlı ve keskin olduğu için bu eğitimi verecek ve bu işe yeni başlayan akademisyenlerin önemli bir kısmı birtakım zorluklarla karşı karşıya kalacağı düşünülmektedir. Daha önce uzaktan eğitim tecrübesi olan akademisyenlerin zorluk yaşamadığı fakat uzaktan eğitim tecrübesi olmayan akademisyenlerin bu sürece zor adapte olduğu söylenebilmektedir (Gürer, Tekinarslan ve Yavuzalp, 2016). Ayrıca uzaktan eğitim açısında çoğu üniversitenin insan kaynakları bakımından önemli bir tecrübesi bulunmaktadır. Yükseköğretim kurulu tarafından iki yıl önce başlatılan ‘Dijital dönüşüm projesi kapsamında yeni kurulan üniversitelerde bulunan 6.000’in üzerinde öğretim elamanına ve 50.000’in üzerinde öğrenciye bu anlamda eğitim verilmiştir (YÖK, 2020c).

Süreç devam ederken öğretim elamanlarının asenkron yani eğiticinin olmadığı zamanlar da önceden hazırlanmış eğitim içerikleri ile çevrimiçi eğitim sisteminde karşılaşılacak öğrencilere uygun içerik hazırlamak için; eğitim teknolojileri, eğitim senaryosu, e-öğrenme senaryosu hazırlama ve hazırlanan bu e-öğrenme senaryolarını pdf, doc, ppt gibi temel ofis uygulamaları veya Articulate, Captivate, iSpring gibi zengin çoklu ortam içerikleri ile yaratma gibi bilgilere sahip olması gerekmektedir (Altun, 2020). Eşzamanlı olmayan eğitimlerin hazırlanması için bu bilgilerin eğitimcilere aktarılması önemli görülmektedir. Bunun yanı sıra eşzamanlı yani öğrenciler ile aynı anda çevrimiçi eğitim platformunda olup eğitim verilmesi durumunda, özellikle canlı video uygulamalarının kullanımı konusunda akademisyenlerin karşılaştığı problemler çözüme kavuşturulmalıdır. Google Meet, Google Hangout, Zoom, Cisco Webex, Bigbluebutton gibi çevrimiçi video konferans uygulamaları, COVID-19 pandemisi sonrasında gerçek zamanlı olarak çevrimiçi video eğitim uygulamaları olarak yaygın şekilde kullanılmaya başlanmıştır (Durak, Çankaya ve İzmirli, 2020).

Türkiye’de öğrencilere yönelik sürecin önemli bir parçası olacak çevrimiçi eğitimler verilmektedir. X, Y ve Z kuşaklarının teknolojik uyumu ve adaptasyonu, genç nüfusta daha fazla olup bu durum ülkemiz için önemli bir avantaj olarak görülmektedir. We Are Social ve HootSuite, "Dijital 2019: Küresel İnternet Kullanımı" (2019) raporuna göre dünyada internet kullanım durumu %57 aktif sosyal medya kullanıcı sayısı % 45 ve mobil sosyal medya kullanım oranı % 42 bu oranlar Türkiye’de sırasıyla %72, %63 ve % 53 olarak bildirilmiştir. Ayrıca dünyada internet kullanan nüfus oranı %1,4 oranında artarken, Türkiye’de bu artışın %9,3 olduğu bildirilmiştir. Bu nedenle, internet kullanımındaki artışlar sadece genç popülasyona bağlamak mantıksız olup, orta yaşlı ve yaşlı kullanıcılar tarafından internet kullanımını gün geçtikçe arttığı düşünülmektedir. Ayrıca ilkökul, ortaokul ve üniversitelerde öğrencilerin çevrimiçi eğitime uyumlarının sorunsuz olması beklenmektedir.

Öte yandan #evdekal sloganıyla hem ülkemizde hem de dünya çapında eve gönderilen, internet erişimi olmayan veya okul dışında bu fırsata erişimi olmayanların; ya da dersleri takip edebilecekleri bir tableti veya bilgisayarı olmayanların çevrimiçi eğitime geçiş stratejisi olmadan yurtlarda kalmak zorunda kalan öğrencilerin ve ağ, güvenlik duvarı ve diğer güvenlik protokolleri nedeniyle bazı kurumların çevrimiçi eğitime erişim kısıtlamaları bulunmaktadır (Sözen, 2020).

Her ne kadar TÜBİTAK gibi kamu kurum ve kuruluşların yıllardan beri geliştirdiği, sesli komutla veya özel ek donanımla çalışan bilgisayar tabanlı öğrenme uygulamaları gibi ileriye yönelik yapılan çalışmalar olsa da, engelli öğrencilere ve öğretmenlere yönelik uygulama ve düzenlemeler hala çok yetersiz görülmektedir. Bu nedenle çevrimiçi eğitim sistemlerinin henüz engelli öğrencileri kapsayabildiğini söylemek mümkün görünmemektedir (Arı, 2021).

Çoğu öğretmen daha önce uzaktan eğitim araçlarını hiç kullanmamıştır (Çetinkaya ve Aydın, 2020). Bu öğretmenlerin uzaktan eğitimde ve uzaktan eğitim materyallerinin hazırlanmasında sınırlı bilgi ve beceriye sahip olduğu göz önüne alındığında, uzaktan eğitim derslerinde her şeyin kusursuz çalışacağı söylenememektedir (Koloğlu, 2016). Uzaktan eğitim teorik temeli olan bir bilim alanı ve uzaktan eğitimin başarılı bir şekilde uygulanması bu teorikte temel düşünülerek planlanmalıdır. Aslında ideal olarak tüm eğitimciler, uzaktan eğitim araçlarını kullanarak bir uzaktan eğitim kursunu teorik temellerini öğrenebilmektedir. (Shattuck, Dubinsve and Zilberman, 2011). Böylelikle uzaktan eğitimin teorik temellerini öğrenerek, uzaktan eğitim uygulamasında öğrenci olarak deneyim kazanabilir ve öğrencilerin bu süreçte neler yaşayacakları konusunda fikir sahibi olabilmektedir. Daha önce de vurgulandığı gibi, bu kriz döneminde bu tür ön çalışmalar yapmak mümkün olmamıştır. Bunun yerine, kurumlar öğretmenlere sınırlı düzeyde eğitimler vermiş ve bu eğitimler çoğunlukla uzaktan eğitim araçlarının nasıl kullanılacağı ile ilgili olmuştur (Kırık, 2014).

Öte yandan, uzaktan eğitim ile kötü deneyimler yaşayan bazı öğretmenlerin uzaktan eğitimle ilgili olumsuz düşüncelere sahip olabileceği belirtilmiştir (Gaeth, Levin, Sood, Juang and Castellucci, 1997). Bu sorun özellikle teknik ekipmanı kullanmakta güçlük çeken öğretmenleri içermektedir. Eğitim kurumlarının yanlış tercihleri (öğrenme yönetim sistemi, etkileşimli kurslar için yazılımlar vb.) de öğretmenlerin bu sürece yönelik olumsuz tutum sergilemelerine neden olabilmektedir.

2.3. Uzaktan Eğitimde Öğretim Elemanının Roller

Uzaktan eğitimde öğretim elemanlarına düşen roller, teknolojik, yönetici, değerlendirici, öğretim tasarlayıcı, kolaylaştırıcı, pedagojik ve sosyal olmak üzere toplamda yedi boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar ve alt boyutlarına ait kavramlar aşağıda açıklanmıştır (Aydın, 2017; Berigel ve Çetin, 2018, Kavrat ve Türel, 2013).

Aragon ve Johnson (2002)'ye göre teknolojik roller, uzaktan eğitimde öğretim elemanlarına düşen roller içerisinde bulunan teknolojik roller içerisinde öğretim yönetim sistemi, teknik, uygun teknoloji seçimi ve kaynak sağlayıcı olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Öğretim yönetimi sisteminde eğitici gelişmiş dosyaları (grafik, ses video vs.) yükleme (upload) özelliklerini kullanabilmelidir ve yeri geldiğinde güncelleme yapabilmeli, platformun yeterlilik ve sınırlarına hâkim olabilmelidir. Teknik düzeyde sorunları (ses görüntü ve dosya gibi) çözecek kadar bilgiye sahip olmalıdır. Uygun Teknoloji seçimi yeni teknolojileri araştırma kabiliyetine sahip olmalı ve öğrenciler üzerinde çeşitli teknolojik kaynakların bıraktıkları etkilerin farkına varabilmelidir. Kaynak Sağlayıcı basit ve yetkin kaynaklar düzenleyebilmeli ve bu kaynakları seçerken intihale dikkat etmelidir.

Yönetimsel Rollerde zaman yönetimi, ders yönetimi ve kurumsal olarak üç başlıkta incelerken zaman yönetiminde dersin planlanmasını, ders içi etkinliklere ayrılacak zamanı ayarlayabilme ve değerlendirme süresini belirleyebilmelidir. Ders yönetiminde derse katılan öğrencilere kuralları hatırlatma, derste dersle alakalı olmayan soru ve hareketlerin önüne geçebilmeli ve etik kurallara uymalıdır. Kurumsal ilkelerini ön plana çıkararak öğrencileri bir sorun karşısında kurumsal birimlere yönlendirebilmelidir (Queiroz and Mustaro, 2003).

Gökçe (2010)'a göre değerlendirici roller içerisinde yer alan değerlendirmeye yönelik rolde dersin değerlendirmesine uygun değerlendirme yöntemleri belirlemelidir ve derse uygun düşünme yetilerini geliştirmeye yönelik sorular hazırlamalıdır. Ayrıca kendisini, programı ve içeriği değerlendirecek şekilde uygulamalıdır.

Öğretim tasarlayıcı rollerde ders içeriği ve ders materyalleri olarak iki başlıkta inceleyebiliriz. Ders içeriğinde dersin öğrenme hedeflerini tanımlayarak bu hedeflere göre uygun öğretim metotlarını geliştirmeli ve uzaklığın etkisini azaltacak uygulamalar geliştirip verimi artırmaya yönelik çalışmalar yapmalıdır. Dersin her evresine göre görevleri belirlemelidir. Ders Materyallerini basit ve anlaşılabilir olarak düzenlemeli, intihale uygun içerik hazırlamalı ve bireysel ders çalışmayı da teşvik edecek materyaller geliştirmelidir (Kavrat ve Türel, 2013).

Saralar Aras ve Güneş (2022)'ye göre kolaylaştırıcı rollerde öğrenmeyi kolaylaştırma ve tartışmayı kolaylaştırma adı altında iki başlıkta inceleyebiliriz. Öğrenmeyi kolaylaştırmada

gerçek hayattan örnekler vererek öğrencinin konuyu anlamasını sağlamak, farklı öğrenme metodları ile desteklemek ve anlık sorularla pekiştirilerek öğrencilere yok göstererek geri bildirimler vermek önem arz etmektedir. Ayrıca tartışmayı kolaylaştırmada uygun bir tartışma ortamı sağlamak, tartışma ortamında fikirleri destekleyecek dönütler verebilmek ve konulara göre yönlendirme yapabilmek dersin işlenişi açısından önemlidir.

Pedagojik rollerde iletişim, öğrenme-öğretme süreci ve kişisel olmak üzere üç başlık altında incelenmiştir. Bu manada öğrencilerin demografik özelliklerine uygun iletişim kurulmalı, öğrencilere ulaşabilmek adına tüm dijital imkanları kullanabilmeli ve öğrencilere açık ve anlaşılabilir kılavuzlar hazırlanmalıdır. Öğrenme-Öğretme Sürecinde öğrenci merkezli yaklaşım benimsenmeli, işbirlikçi, aktif ve yansıtıcı öğrenmeyi desteklemeli ve öğrencilerin yaşam becerilerini kazanmalarına yardımcı olunmalıdır. Kişisel olarak öğretimi eleştirel bir şekilde analiz edebilmeli, kişisel ve mesleki gelişimini kontrol edebilmeli ve kişisel inançların farkında olarak gerektiğinde farklılaştırmalıdır (Aydemir, 2018).

Sosyal roller sosyal yeterlilikler adı altında incelediğimizde ders içerisinde topluluk hissini üstlere çekebilmeli ve öğrenenler arası etkileşimi yükseltecek organizasyonlara öncelik verilmelidir. Ayrıca kültürel farklılıkları en aza indirerek ders içi aile ortamını güçlendirilmelidir (Isman and Dabaj, 2004).

2.4. Uzaktan Eğitimde Öğretim Elemanlarının Yaşadıkları Zorluklar

Öğretim elemanlarının açık ve uzaktan öğrenmede yaşadığı zorluklar pedagojik sorunlar, politikalar, teşvik ve ödül eksikliği, destek ve yardım eksikliği, zaman kısıtlılığı ve duyuşsal engeller olarak ifade edilebilir (Boland, 2017; Cho and Berge, 2002; Thompson, 2005; Özcan, 2019). Pedagojik sorunlar yani sınıf yönetimi (zaman yönetimi, öğretim stratejilerinin tasarlanması ve uygulanması, ölçme ve değerlendirme) ve öğrenme kaynaklarının geliştirilmesi gibi sorunlardır. Özcan'ın (2019) yaptığı araştırmada öğretim elemanlarının yüz yüze öğretim becerilerini açık ve uzaktan öğrenme ortamına aktarmakta zorluk yaşadıkları vurgulanmaktadır. Dinçer ve Yeşilpınar – Uyar (2015) ise sınıf yönetimi ile ilgili öğretim elemanlarının yaşadığı sorunları; öğrenci ilgisizliği, etkileşim araç ve yöntemlerin kullanımı, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi, materyal hazırlama, arayüz ve çalışma mekanizmaları, düzenli ve uygun geri bildirim sağlama, ölçme değerlendirme

güçlüğüdür. Bir başka sorun ise öğretim elemanlarının yaşadıkları duyuşsal engellerdir. Bunlar adaletsizlik algısı, aidiyet eksikliği ve süreçle ilgili kaygı duyması (Özcan, 2019) ve teknolojiyi tehdit olarak algılaması (Cho and Berge, 2002) olarak sınıflandırılabilir. Akademisyenlerin pandemi sürecinde aşına olmadıkları yöntem ve teknikleri kullanmak zorunda olmaları, eğitim teknolojileri, teknolojinin yaygınlaşması ve pedagojik çeşitlilik açısından ilgili herkes için zengin bir öğrenme deneyimi sunmaktadır. Akademisyenler karşılaştıkları sorunların üstesinden gelmede önemli zorluklarla karşılaşmışlardır. Bu bağlamda akademisyenlerin zorunlu uzaktan eğitimde karşılaştıkları güçlüklerin özetlenmesi ve kategorize edilmesi literatüre katkı sağlayacak, çevrimiçi öğretim teknolojik araçlarının hem uzaktan eğitim hem de yükseköğretim kademelerinde yaygınlaştırılması sağlanacaktır (Shagiakhmetova, Bystritskaya, Demir, Stepanov, Grishnova and Kryukova 2022).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, katılımcıların çalışmaya dahil edilme kriterleri, veri toplama araçları ve verilerin analiz edilme yöntemleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışma COVID-19 pandemisine bağlı olarak çevrimiçi eğitime geçiş sürecinde bireylerin karşılaştıkları zorlukların değerlendirilmesi amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Çalışma örneklemini Amasya Üniversite'sinde görev yapan akademisyenler oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında araştırılan konuda bireylerin görüşlerinin ve deneyimlerinin daha gerçekçi bir ortamda bütüncül şekilde (Merriam and Tisdell, 2016; Yıldırım ve Şimşek, 2017) incelenmesi için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Bu çalışma nitel desenlerden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Durum çalışması, nasıl ve niçin sorularını temel alarak araştırmacının kontrolü dışındaki bir olguyu veya olayı derinlemesine inceleyen bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2017). Durum çalışması, bir sistemin işleyişi ve çalışması hakkında sistemli bir şekilde bilgi toplamak amacıyla o sistemin derinlemesine incelenmesine imkân sağlayan bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010). Sınırlı bir sistemin derinlemesine incelenip tasvir edilmesi olarak tanımlanan durum çalışması (Merriam and Tisdell, 2015), araştırmacının zamanla sınırlandırılmış bir ya da daha fazla kaynaktan elde edilen verileri derinlemesine incelediği, durumun ve bu duruma bağlı konuların tanımladığı nitel bir araştırma yöntemidir (Creswell, Hanson, Clark Plano and Morales, 2007).

2019 yılında ülkemizi etkisi altına alan COVID-19 pandemisi nedeni ile üniversitelerde çevrimiçi eğitime geçiş yapan akademisyenlerin uzaktan eğitim sistemine hızlı geçişte yaşadıkları zorlukları inceleyen bu çalışmada nitel araştırma yöntemi olan durum çalışması türlerinden biri olan araçsal durum çalışması kullanılmıştır.

Araçsal durum çalışması türünde; araştırmacı, bir konu ya da soruna odaklanır ve konu ya da sorunu tanımlayabilmek amacıyla sınırlı bir durum seçer (Creswell ve ark., 2007). Bu çalışmadaki sınırlı durum, COVID- 19 pandemi döneminde gerçekleştirilen

uzaktan eğitim sürecidir. Çalışma kapsamında odaklanılan konu ise, COVID-19 pandemisinde akademisyenlerin uzaktan eğitime hızlı geçişinde görüşlerinin belirlenmesidir.

3.2. Katılımcılar

Araştırmanın katılımcılarını Amasya Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenler oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında beş Prof. Dr., beş Doç. Dr., sekiz Dr. Öğr. Üyesi, yedi Öğr. Gör. ve bir Arş. Gör. Dr. olmak üzere toplam 26 akademisyene ulaşılmıştır. Çalışma katılımcıları belirlenirken yaş, tecrübe, unvan, uzaktan eğitim tecrübesi ve uzmanlık alanı gibi kriterler dikkate alınarak farklılıkların ele alınması amaçlanmıştır. Çalışma verileri yüz yüze görüşme yolu ile araştırmacı tarafından elde edilmiştir. Katılımcı grubunu COVID-19 pandemisi döneminde çevrimiçi olarak ders verip çalışmaya katılım konusunda gönüllü onam veren bireyler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan bireylerin demografik bilgileri Çizelge 3.1'de gösterilmiştir.

Çizelge 3. 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Bilgileri

Kod	Ünvan	Bölüm	Öğretim Deneyimi	Yaş	Pandemi Öncesi U.E. Ders Verme Deneyimi	U.E Öğrenci Olma Deneyimi
K1	Prof. Dr.	Fen Bilimleri	28	51	Yok	Yok
K2	Prof. Dr.	Matematik	30	55	Yok	Yok
K3	Dr.Öğr.Üyesi	Makine Müh.	10	38	Yok	Var
K4	Öğr. Gör.	Yabancı Diller	17	39	Yok	Yok
K5	Doç.Dr.	Matematik	17	40	Var	Yok
K6	Ar. Gör. Dr.	PDR	2	31	Yok	Var
K7	Dr.Öğr.Üyesi	Türk Dili	21	43	Yok	Yok
K8	Öğr. Gör.	Terapi ve Reh.	5	32	Yok	Yok
K9	Dr.Öğr.Üyesi	Şehir ve Bölge Planlama	29	52	Yok	Yok
K10	Öğr. Gör.	Elektrik	16	40	Var	Var
K11	Doç.Dr.	Kimya	37	60	Yok	Yok
K12	Dr.Öğr.Üyesi	Bilgisayar Müh.	1	37	Yok	Yok

Çizelge 3.1. Devamı

K13	Prof. Dr.	Biyoloji	25	52	Yok	Yok
K14	Öğr. Gör.	Dış Ticaret	9	35	Yok	Var
K15	Prof. Dr.	Coğrafya	37	60	Yok	Yok
K16	Dr.Öğr.Üyesi	Moda Tasarım	10	37	Yok	Yok
K17	Doç. Dr.	Tarih	10	46	Yok	Yok
K18	Öğr. Gör.	Bilgisayar ve Tek.	12	37	Yok	Yok
K19	Prof. Dr.	İlahiyat	24	51	Var	Yok
K20	Öğr. Gör.	Tıbbi Hizmetler	7	34	Var	Var
K21	Doç. Dr.	İlahiyat	12	42	Var	Yok
K22	Dr.Öğr.Üyesi	Hemşirelik	9	40	Yok	Yok
K23	Dr.Öğr.Üyesi	Hemşirelik	11	36	Yok	Yok
K24	Doç. Dr.	Biyoloji	15	41	Var	Yok
K25	Öğr. Gör.	Almanca	36	59	Yok	Yok
K26	Doç. Dr.	Eğitim Bilimleri	21	44	Var	Yok

Çizelge 3.1 incelendiğinde yedi katılımcı hariç diğer katılımcıların daha önce çevrimiçi ders verme deneyimine sahip olmadığı görülmektedir. Bununla birlikte katılımcıların beşi uzaktan eğitim sisteminde öğrencilik deneyimi de yaşamıştır.

3. 3. Araştırmanın Bağlamı

Tüm Dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi ülkemizde de 11 Mart 2020 ilk vakanın görülmesi ile eğitim ve öğretim kolunda ilk etapta üniversitelere üç haftalık ara verilmiş olup akabinde de hızlıca kararlar alınarak uzaktan eğitime geçiştir. Akademisyenler, öğrenciler ve aileler bu zor durumla karşı karşıya kalmıştır. Bu durum eğitimin tüm bileşenlerini zor durumda bırakmış, uzaktan eğitimin tüm kademelerinde zorunlu olması sebebi ile bu süreci sıkıntılı hale getirmiştir (Trzcińska-Król, 2020).

Hastalık süresince üniversitelerde eğitim öğretim belli döneme kadar uzaktan eğitim ile devam etmiştir. Üniversitelere ilk ara verildiğinde altyapısı uygun olan üniversiteler kendi sistemlerini kullanarak, alt yapısı uygun olmayan üniversiteler için ise alternatifler aramak için çalışmalara başlayan YÖK'ün üniversitelerin içerik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla

başta Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nin ders havuzlarında yer alan dijital ortamda bulunan materyallerin YÖK'ün çalışmaları ile oluşturulan YÖK-Dersleri (Yükseköğretim Kurumları Dersleri) isimli ara yüzle açık erişime açılacak ve diğer üniversitelerin dijital ders materyallerinde bu sürece dahil edilmesi istenmiştir.(YÖK, 2020c).

Süreçler bu şekilde devam ederken bir taraftan da üniversiteler kendi altyapılarını geliştirerek sistemlerin daha verimli hale gelmesi, paydaşlarının sistemleri daha verimli kullanması için uzaktan eğitim merkezleri aracılığı ile eğitimler düzenleyerek süreçten maksimum verim almayı hedeflemişlerdir.

3.4. Veri Toplama

Veri toplama sürecinde Amasya Üniversitesinde görev yapan alanında uzman akademisyenlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak veri toplanmıştır. Veri toplama sürecine başlamadan önce görüşme soruları tüm pandemi dönemi uzaktan eğitim uygulamalarını kapsayacak şekilde hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme soruları Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri alanında uzman olan ve devlet üniversitelerinde görev yapan üç Öğretim Üyesine gönderilerek uzman görüşü alınmıştır. Uzmanlardan gelen dönütler çerçevesinde yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve sorular güncellenmiştir. Yapılan düzenlemeler sonrasında Üniversite Etik Kuruluna başvuru yapılmış ve gelen uygunlukla çalışmalara başlanmıştır. Araştırma kapsamında veri toplama süreci ve toplanan verilere ilişkin detaylı bilgilere Tablo 3.2'de gösterilmiştir.

Çizelge 3. 2. Yarı Yapılandırılmış Görüşmelere İlişkin Bilgiler

Kod	Görüşme Tarihi	Görüşme Yapılan Yer	Veri Toplama Biçimi	Görüşme Saati	Görüşme Süresi
K1	23.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	15:54	00:35:07
K2	24.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	10:00	00:30:48
K3	25.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	08:05	00:17:21
K4	25.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	10:30	00:28:25

Çizelge 3.2. Devamı

K5	25.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	12:40	00:26:38
K6	25.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	14:50	00:24:28
K7	26.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	14:59	00:21:08
K8	26.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	16:00	00:13:58
K9	31.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	08:25	00:12:30
K10	31.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	11:00	00:16:12
K11	31.03.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	16:08	00:13:54
K12	01.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	09:30	00:14:02
K13	01.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	12:30	00:10:51
K14	01.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	16:00	00:12:54
K15	05.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	09:40	00:18:54
K16	05.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	12:00	00:15:36
K17	05.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	13:40	00:16:09
K18	06.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	16:11	00:19:59
K19	07.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	11:45	00:17:29
K20	08.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	13:29	00:12:48
K21	08.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	16:00	00:15:24
K22	12.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	12:27	00:18:54
K23	13.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	14:45	00:24:32
K24	24.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	13:48	00:08:55
K25	28.04.2021	Akademisyen Ofisi	Görüşme / Ses Kaydı	17:00	00:11:40
K26	29.04.2021	Çevrimiçi Platform	Görüşme / Ses Kaydı	13:00	00:10:11

3.5. Veri Analizi

Bu araştırmadaki veriler 2020- 2021 Güz ve Bahar eğitim öğretim döneminde belirlenen akademisyenlerin uygun oldukları zamanlarda toplanmıştır. Katılımcılarla önceden iletişime geçilip uygun oldukları zamanlar belirlenip uzmanlar tarafından onaylanan Ek-2’de yer alan görüşme sorularının içeriğinden söz edilip ortaya çıkan verilerin kullanma amaçları hakkında bilgiler verilmiştir. Görüşmelerin hepsi katılımcıların kendilerine ait uzaktan eğitimde ders verdikleri ortam olan ofislerinde yaklaşık 30 dakika sürmüştür.

Nitel araştırmalarda güvenilirliğin ön planda olması nedeni ile katılımcılarla olan etkileşim, detaylı verilerin incelenmesi analizi, katılımcıların doğrulaması, betimleme, araştırma adımlarının detaylandırılması ses kayıtlarının anlaşılabilir olması için sessiz ve uygun bir ortamın sağlanması gibi koşulların ayarlanması gerekmektedir (Yıldırım ve şimşek, 2017; Merriam, 2018). Bu amaç doğrultusunda yapılan görüşmelerin hepsi katılımcıların rızası dahilinde ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Dijital ortamdan metin haline getirilerek word dosyası olarak kaydedilmiştir. Veri kaybı ve anlam bozuklukları oluşmaması için kayıtlar tekrar dinlenmiş, metin dosyaları ile karşılaştırılmıştır. Yukarıda bahsedilen süreçler tüm katılımcılar için ayrı ayrı uygulanmıştır. Tüm katılımcılara kodlar verilerek ortaya çıkan verilerin anlaşılabilir olması için ara ara katılımcılardan alıntılara yer verilmiştir. Verilerin analizi sürecinde kod ve temaların oluşturulması için danışman ve araştırmacı ayrı ayrı çalışmalar gerçekleştirmiş daha sonra kod ve temalar üzerinde uzlaş sağlanarak nihai kod ve temalara ulaşılmıştır. Bu aşamada nitel veriler bazen sözcük, bazen kelime bazen de paragraf olarak bölümlere ayrılmış ve bunların kavramsal olarak neyi ifade ettiği tespit edilmiştir. Araştırma sonucu elde edilen nitel verilerin kodlanması ve bu kodlara göre sınıflandırılması sonrasında ise temalar oluşturulmuştur. Bunun için kodlar incelenerek ortak yönleri bir araya getirilmiş ve anlamlı ilişki kurularak temalar ortaya çıkarılmıştır (Yıldırım ve şimşek, 2014).

Bilimsel araştırmalarda sonuçların inandırıcılığı önemlidir ve bu amaçla en yaygın olarak kullanılan ölçütlerden ikisi geçerlilik ve güvenirliktir. Nicel araştırmalarda bu ölçütler sıkça kullanılırken, nitel araştırmalarda farklı bir yaklaşım benimsenerek, güven duyulabilirlik kavramı kullanılmaktadır. Güven duyulabilirlik, inandırıcılık, güvenilebilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik kavramlarını içeren çatı bir terimdir (Lincoln and Guba, 1985; Golafshani, 2003). Bu çalışmada güven duyulabilirliği sağlamak adına birçok strateji birlikte kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından analiz edilerek araştırmacı çeşitlendirmesine gidilmiştir. Bu sayede inandırıcılık ve güvenilebilirlik sağlanması hedeflenmiştir. Bununla birlikte aktarılabilirliği sağlamak amacıyla doğrudan aktarmalara sıklıkla yer verilmiş ve katılımcıların özellikleri detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Son olarak onaylanabilirliği sağlamak amacıyla tüm süreçler detaylı bir şekilde anlatılmış, tüm veriler ve materyaller kaydedilmiş ve saklanmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde, yarı yapılandırılmış görüşmeler ile öğretim elemanlarından elde edilen nitel verilerin analiz edilmesi sonucunda ortaya çıkan bulgulara yer verilmektedir.

4.1. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimin Verimliliğine İlişkin Görüşleri

“Pandemi döneminde uzaktan eğitim dersleriniz etkili/verimli geçti mi? Evetse, etkili olmasını ne sağladı? Hayırsa neden böyle düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; verimli değil kategorisi için Derse Katılım (f=13), Uygulanan Yöntem (f=9), Motivasyon (f=3), Teknik Altyapı (f=3), Uzaktan Eğitim Deneyimi (f=3), Algılanan Fayda (f=2), Teknik (ICT) Becerisi (f=2), Değerlendirme (f=2), Etkileşim (f=2), Sınav Kaygısı (f=1), Hazırbulunuşluk (f=1) ve Ders Yüğü (f=1) olurken, verimli yönleri kategorisinde Teknik Altyapı (f=4), Uzaktan Eğitim Deneyimi (f=2), Kişisel Gelişim (f=1), Acil Durum (f=1), Etkileşim (f=1), Materyal (f=1) şeklinde olmuştur. Görüşlerin dağılımı, Çizelge 4.1’de gösterilmiştir.

Çizelge 4. 1. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimin Verimliliğine İlişkin Görüşleri

Kategoriler	f
Verimli	 bakımından
Değil	
	Derse Katılım 13
	Uygulanan Yöntem 9
	Motivasyon 3
	Teknik Altyapı 3
	Uzaktan Eğitim Deneyimi 3
	Algılanan Fayda 2
	Teknik (ICT) Becerisi 2
	Değerlendirme 2
	Etkileşim 2
	Sınav Kaygısı 1
	Hazırbulunuşluk 1
	Ders Yüğü 1
Verimli	 Bakımından
	Teknik Altyapı 4
	Uzaktan Eğitim Deneyimi 2
	Kişisel Gelişim 1
	Acil Durum 1
	Etkileşim 1
	Materyal 1

Elde edilen verilerin analizi sonucunda uzaktan eğitimin verimliliğine ilişkin farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmektedir. Uzaktan eğitimi verimsiz olarak değerlendiren akademisyenler, en çok derse katılım konusuna vurgu yapmaktadır. Bu durumun oluşmasında derse devam mecburiyetinin bulunmamasının etkili olduğu düşünülmektedir. Bu konuyla ilgili bazı katılımcıların görüşleri aşağıdaki şekildedir;

K1: “Üniversitemiz almış olduğu kararlardan bir tanesi öğrencilerimizin teknolojik araç ve gereçlere sahip olamaması durumu göz önüne alarak öğrencinin derse aktif olarak katılıp katılmaması noktasında bir zorunluluk koymamasıdır.”

K3: “Derse katılım çok az ondan da verimsiz geçti diyebilirim 30 öğrenci alıyorsa dersi bazen 1 kişi ile 2 kişi ile dersi yaptığım oluyor.

Akademisyenlerin uzaktan eğitimin verimsizliğine ilişkin dikkat çektiği bir diğer başlık uygulanan yöntemlerdir. Özellikle uygulamalı derslerde uzaktan eğitimin verimsizliğini dile getiren katılımcılardan K22, K8 ve K12’nin konuyla ilgili ifadeleri aşağıda verilmiştir;

K22: “Uygulama derslerimizin tam anlamıyla verimli geçtiğini söyleyemeyiz çünkü uygulamalı derslerin bire bir öğrenci ile birlikte gerek hasta başı gerekse laboratuvar uygulamaları şeklinde yapıyoruz biz dolayısıyla uygulamalı derslerin uzaktan eğitimde sürdürülmesi bizim için bir dezavantaj oldu verimi büyük oranda düşürdü diyebiliriz.”

K8: “Uygulaması olan dersler için verimli geçtiğini düşünmüyorum çünkü beceri ve öğrenmeyi gerektiriyor öğrenci burada olmadığı için beceriyi birebir yapamadığı için verimli geçmedi ama atamamı teorik olan dersler için verimli geçti hatta çok bir farkı olduğunu zannetmiyorum yüz yüze eğitimle.”

K12: “Yüz yüze eğitim ile kıyaslandığında nispeten daha verimsiz diyebiliriz daha zorlandık verimli olmasını sağlarken elimden geldiğince kendi derslerim açısından uygulamaya yönelik dersler olduğu için bol bol uygulama vererek ders sürelerini uygulamalar eklenerek hatta bazen öğrencinin talebi ile ekstra dersler uygulama dersleri yaparak bu süreci etkili yapmaya çalıştım kendi adıma tabi ki yüz yüze eğitim ile kıyaslanamayacak kadar zor bir dönem bizim için eğitim adına bu şekilde özetleyebiliriz.”

Katılımcılar tarafından uzaktan eğitim sisteminin verimsizliğiyle ilgili sıralanan; motivasyon, teknik altyapı, uzaktan eğitim deneyimi, algılanan fayda, teknik (ıct) becerisi,

değerlendirme, etkileşim, sınav kaygısı, hazırbulunuşluk ve ders yüküne ilişkin katılımcı görüşleri sırasıyla aşağıdaki gibidir.

“K20: Öğrencilerin daha çok sınıf ortamında bu derse daha motive olduklarını düşünüyorum işin açıkçası bundan dolayı bu ders uzaktan alındığında derslerin motivasyon düşüklüğünden dolayı verimsiz olduğunu düşünüyorum.”

K22: herkesin internet erişimi olmadığı için herkese yeterince ulaşabiliyor muyuz buna emin olamıyorum.

K25: Çokta verimli geçtiğini düşünmüyorum çünkü ilk defa uzaktan eğitimle ders verdik

K3: Birde derse katılım çok az ondan da verimsiz geçti diyebilirim 30 öğrenci alıyorsa dersi bazen 1 kişi ile 2 kişi ile dersi yaptığım oluyor.

K25: Çokta verimli geçtiğini düşünmüyorum çünkü ilk defa uzaktan eğitimle ders verdik uzaktan eğitimde biliyorsunuz ki teknolojiyi çok iyi kullanmak gerekiyor.

K5: “Ama gerçek anlamda derste anlattığımız konuların kavranıp kavranılmadığı uzaktan eğitim imkanları ile online yaptığımız sınavlarla tam anlamı ile de ölçtüğümüz belli anlamda söylenemez en azından bizim kendi alanımız açısından böyle çünkü matematik alanında sosyal alanlardan farklı olarak bir soruya vermiş olduğunuz bir cevaptan ziyade o cevaba ulaşırken gittiğiniz yolda bizim için çok önemli dolası ile çoktan seçmeli bir sınav ile değerlendirme yaptığımızdan o yolları pek göremediğimizden oralar biraz daha kapalı kalıyor onun için eğer öğrencinin geçtiğini notu ve sınavdaki başarı notunu esas alırsak verimli geçti diyebiliriz.”

K17: Yüz yüze de öğrenciye dokunuşunuz var öğrencinin hazır bulunuşluğunu ölçüyorsunuz öğrencinin sizinle göz teması kurmasını sağlıyorsunuz bizzat öğrenciye her şeyi ile dokunmuş oluyorsunuz.

K1: sınavlardan önce hızlıca bir gün içerisinde ders notlarına bakıp sınavlara girmeyi planlıyor diye aklıma geliyor

K4: burada bizim hazır bulunuşluğumuz etkili olduğu gibi öğrencilerinde hazır bulunuşluğu olmayışının etkili olduğunu düşünüyorum.

K6: bir etkende ders yüküm çok fazlaydı. İlk kez ders veriyorum ve geçen dönem altı farklı ders verdim ve 18 saat bu dönemde hepsini ilk kez veriyorum 10 farklı ders veriyorum toplamda 27 saat dersim var

Uzaktan eğitimi verimli olarak değerlendiren akademisyenler, en çok teknik altyapının uygunluğuna ve uzaktan eğitim deneyiminin önemine dikkat çekmektedir. Bu konuyla ilgili bazı katılımcıların görüşleri aşağıdaki şekildedir;

K9: Şimdi pandemi başlar başlamaz çok etkili olmadı çünkü bir sistemimiz yoktu zomdan yapıyorduk sadece video yüklüyorduk ses videosu yüklüyorduk doküman yüklüyorduk o çok etkili olmadı ama ondan sonra geçen dönemden itibaren bu alms sistemi ile birlikte verimli geçtiğini düşünüyorum. Yani etkili olması okulun kendi sistemi sağladı.

K18: “Mümkün olduğunca etkili ve verimli geçtiğini düşünüyorum. Yani kendi adıma uzaktan eğitim sistemini iyi kullandığımı etkili kullandığımı düşünüyorum ... Öncelikle uzaktan eğitim sistemine uzak bir insan değilim yani benim alanımda öğretim teknolojileri olduğu için uzaktan eğitimde kullanılması gereken araçlar hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olduğumu düşünüyorum. “

Katılımcılar tarafından uzaktan eğitim sisteminin verimli olduğuyla ilgili sıralanan; kişisel gelişim, acil durum, etkileşim, ve materyale ilişkin katılımcı görüşleri sırasıyla aşağıdaki gibidir.

K10: “Hocalar açısından verimli olduğunu düşünüyorum çünkü sürekli kendimizi güncelledik yani sürekli içerik ürettik sürekli video çektik normal daha önceden çektiğimiz videoları güncelledik soru bankamızı genişlettik mesela eskiden soru bankamda 70-80 soru varken şimdi 100-110 soruya çıkardım ben bunu bizim açımızdan son derece faydalı oldu.”

K14: “Evet diyebilirim sonuçta olağanüstü bir durum var olağan üstü bir dönemden geçiyoruz bu olağanüstü durum şartlarında eğitimi maksimum verimli olması adına ben etkili ve verimli bir yöntem olduğunu düşünüyorum tabii ki normal örgün öğretim de mukayese etmek bu süreçte yanlış olur ama böyle pandemi döneminde etkili şekilde kullanabildiğimizi düşünüyorum.”

K18: “Bu sebeple etkileşim noktasında öğrencilere ulaşabilme noktasında öğrencilerle etkileşim kurabildiğimi ve bu süreci etkili bir şekilde geçirdiğimi düşünüyorum.

K8: “Uygulaması olan dersler için verimli geçtiğini düşünmüyorum çünkü beceri ve öğrenmeyi gerektiriyor öğrenci burda olmadığı için beceriyi birebir yapamadığı için verimli geçmedi.”

4.2. Akademisyenlerin Üniversite ve YÖK’ün Almış Olduğu Kararlara İlişkin Görüşleri

“Üniversitenizin ve YÖK’ün uzaktan eğitime geçişte almış olduğu kararları nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; pozitif düşünceler kategorisi için Olumlu Kararlar (f=17), Mecburiyet (f=14), Teknik Altyapı/Deneyim (f=11) ve Pedagojik Destek (f=1) olurken, negatif düşünceler kategorisinde, Uygulama Dersleri (f=5), Öğrenci Lehine Kararlar (f=4), Devamsızlık (f=2), Sınav (f=2), ve Alınan Kararları Bilmeme (f=1) şeklinde olmuştur. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.2’de gösterilmiştir.

Çizelge 4. 2. Akademisyenlerin Üniversite ve YÖK’ün Almış Olduğu Kararlara İlişkin Görüşleri

Kategoriler	f
Pozitif	
Olumlu Kararlar	17
Düşünceler	
Mecburiyet	14
Teknik Alt Yapı / Deneyim	11
Pedagojik Destek	1
Negatif	
Uygulama Dersleri	5
Düşünceler	
Öğrenci ile İlgili Kararlar	4
Devamsızlık	2
Sınav	2
Alınan Kararları Bilmeme	1

Katılımcılar, Üniversite ve YÖK’ün uzaktan eğitime dair mecburiyetten aldığı kararları olumlu karşılarlarken, bu kararların teknik altyapı ve deneyime sahip akademisyenler üzerinde verimi artırdığı düşünülmektedir. Bununla birlikte Amasya Üniversitesi’nin uzaktan eğitim programlarına sahip olması nedeniyle halihazırda bir uzaktan eğitim sistemine sahip olduğu bunun da uzaktan eğitim süreçlerine olumlu katkılarının olduğu belirtilmiştir. Bu konuyla ilgili katılımcıların görüşleri şu şekildedir;

K3: “Yapılması gereken bir şeyi yaptılar malum dünyada bütün herkes bu uygulamaya geçti bazen eleştiriyorlar. Sıkıntılı bir süreç mecburen geçtiler virüsün yayılımını azaltmak için bence doğru bir karar aldılar.”

K4: “Öncelikle çeşitli kararlar şeklinde yani bir uzaktan eğitime geçiş isabetli bir karardı olması gereken bir karardı ama bunun için alt yapı her üniversitede yoktu biz bu anlamda şanslıydık Amasya Üniversitesi olarak bunun dışında alınan kararlarda sınavların belki uzaktan yani mecbur olunması bir karar belki ama uzaktan değerlendirme bizim eğitim sürecini biraz sıkıntıya soktuğunu düşünüyorum.”

K19: “Üniversitemizin uzaktan eğitim merkezinin olması ve buradan halihazırda devam eden uzaktan eğitim programlarının bulunması bu sürece hızlı geçişin temel faktörlerinden bir tanesi oldu deneyimli olması üniversitenin herhalde bu sağladı bu süreçte.”

Bununla birlikte Amasya Üniversitesi’nin hızlı geçiş ile ilgili seminerler düzenlemesinin uzaktan eğitim sürecine olumlu katkıları olduğunu dile getiren Katılımcı K6 bu durumu “Hem de kendi UZEM birimimizi çok başarılı buluyorum bu noktada seminerler verdiler beni bu noktada çok olumlu etkiledi.” ifadeleriyle aktarmıştır.

Üniversite ve YÖK’ün uzaktan eğitime dair almış olduğu kararlara ilişkin katılımcılara ait negatif düşüncelerin çoğunlukla uygulama derslerine yönelik olduğu görülmektedir. YÖK’ün uygulamaları dersler konusunda kararları üniversitelerin inisiyatifine bırakmış olmasının farklı uygulamaların ortaya çıkmasına neden olduğunu dile getiren katılımcı K23 bu durumu aşağıdaki ifadelerle dile getirmektedir.

K23: “Özellikle uygulamalı eğitimlerin nasıl ve ne şekilde yapılacağı ile ilgili üniversitelere tamamıyla inisiyatif bıraktı buda uygulamada farklılıklar ortaya çıkardı. Bazı üniversiteler uygulamalı eğitimleri aynı yüz yüze yaparken bazı üniversiteler tamamen uzaktan eğitim şeklinde yapmakta buda uygulamada farklılıklar oluşturdu aynı lisans eğitime sahip olan öğrencilerin farklı çıktılarla mezun olmasına neden olacak bu durum dolayısıyla uygulamada birliğin olmaması bu eleştirdiğim bir nokta.”

Üniversite ve YÖK’ün almış olduğu kararlara ilişkin katılımcıların negatif düşüncelere sahip olduğu; öğrenci ile ilgili kararlar, devamsızlık, sınav, pedagojik destek ve alınan kararları bilmemeye yönelik görüşleri sırasıyla aşağıdaki gibidir.

K1: “Ancak YÖK’ün ve üniversitemizin çok iyi biliyorum ki öğrencilerimizin lehine kararlar almaya çalıştığını. Bu kararlar öğrencilerin lehine olmakla birlikte bazı

kesimlerin bu kararları maalesef kötüye kullandığını düşünüyorum. Mesela bazı öğrencilerin imkânı olmasına rağmen derse girmeme ödev yapmama gibi.”

K11: “Online derslerde devam zorunluluğu olsa derslerin daha verimli olacağını düşünüyorum”

K11: “Uzaktan eğitim sürecinde sınavların yapılma durumu niçin böyle yapılır demiyorum şartlar ortada fakat daha iyileştirilebilir mi mesela soru sayısı sınırlandırıyoruz sınav tipini sınırlandırıyoruz bu noktada daha bir iyileştirme yapılabilirdi diye düşünüyorum.”

K1: “Şimdi tabi ki üniversitemizin ve YÖK’ün pandemi döneminde aldığı kararlar hakkında çok değişik yorumlar çok değişik düşünceler söyleyebiliriz ancak yani ben şimdi sana söylemek istiyorum bu kararlar nelerdir bana hatırlatır mısın desem bunları bana söyleyebilecek misin yani ben belki kendim bilmediğim için değil ama benden başkalarıyla yaptığın mülakatta alınan kararların ne kadar biliyor.”

4.3. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Geçiş Sürecinde Yaşadığı Zorluklar

“Uzaktan Eğitime geçiş sürecinde sizleri en çok zorlayan faktör ne oldu? Neden zorladığınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; Etkileşim (f=11), Uzaktan Eğitim Tecrübesi (f=9), Materyal Hazırlama (f=6), Zaman Yönetimi (f=5), Derse Katılım (f=4), Teknik sorunlar (f=3), Teknolojik Araç Gereç Yetersizliği (f=2), Ders Yüğü (f=1) ve Uygulama (f=1) şeklinde olmuştur. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.3’te gösterilmiştir.

Çizelge 4. 3. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Geçiş Sürecinde Yaşadığı Zorluklar

Kategoriler	f
Yaşanılan Etkileşim	11
Zorluk Uzaktan Eğitim Tecrübesi	9
Türleri Materyal Hazırlama	6
Zaman Yönetimi	5
Derse Katılım	4
Teknik Sorunlar	3
Teknolojik Araç Gereç Yetersizliği	2
Ders Yüğü	1
Uygulama	1

Katılımcılar, uzaktan eğitime geçiş sürecinde çoğunlukla etkileşim sorunları yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Etkileşim sorunlarına ilişkin Katılımcı K6 “Mesela kamera ve mikrofon

açma imkanları olmuyor evde bulundukları koşullardan dolayı bu tabi biraz etkileşimi azaltıyor bu olumsuz etkiliyor” ifadelerini kullanarak öğrencilerin bulunmuş olduğu ortamın etkileşimi olumsuz etkileyebildiğine dikkat çekmektedir. Katılımcı K8 ise “Beni sadece öğrenciyi görememe öğrencinin mimiklerini vb. gibi şeyleri görememe etkiledi. Çünkü karşımda öğrenci olmadığı için sadece kendi kendime konuşuyor gibi hissettim.” sözleriyle karşılıklı etkileşim kurulamadığı durumlarda olumsuz etkilendiğini ifade etmektedir.

Uzaktan eğitim sistemine geçişte yaşanan zorluklara ilişkin ortaya çıkan bir diğer başlık uzaktan eğitim tecrübesidir. Katılımcılar daha önce uzaktan eğitim verme tecrübesine sahip olmayan akademisyenlerin bu süreçte zorlandığına dikkat çekmiştir. Katılımcı K5 bu durumu “Bu sisteme aşına olmayan hocalardan veya arkadaşlardan ilk etapta zorlanmalar oldu.” İfadeleriyle dile getirirken Katılımcı K3 bu durumu “En çok zorlayan tabi 10 senelik bir tecrübem var hep yüz yüze eğitim yaptığımız için birden sudan çıkmış balığa döndük tabi bundan önce hiç kullanmadık bu online zoom olsun perculus olsun bu tarz programları önceden kullanmadığımız için orada bir zorlandık.” ifadeleriyle desteklemektedir.

Uzaktan eğitim sistemine yüklenmek için materyal hazırlanması akademisyenleri zorlayan bir diğer faktör olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcı K11 bu durumu “doküman hazırlama çünkü hazır dokümanınız yoksa o doküman hazırlama çok zaman alıyor yani birazda onda zorlandık doküman hazırlamada zorlandığımız oldu.” şeklinde ifade etmiştir.

Katılımcılar tarafından uzaktan eğitim sisteminde yaşanan zorluklar olarak sıralanan; zaman yönetimi, derse katılım, teknik sorunlar, teknolojik araç gereç yetersizliği, ders yükü ve uygulamaya ilişkin katılımcı görüşleri sırasıyla aşağıdaki gibidir.

K5: Uzaktan eğitime geçildiğinde bu dersler biliyorsunuz sınırlandı kısıtlandırıldı süre olarak yani iki saatlik ders kırk beş dakika ya indirildi tabii hali ile başlangıçta birkaç hafta dersin planlanması bağlamında sıkıntılar yaşadım.

K21: “Öğrencilerimizin devam mecburiyetlerinin olmaması bizi sıkıntıya sokan şeylerden yani öğrenci dersi ne kadar takip ediyor tamam arşiv de kayıtlı ama derste bile olsa yani aktif derste bile olsa o dersi ne kadar iyi bir şekilde anladı onu tam olarak bilmiyorum.”

K24: Kendi açımdan çok zorlanmadım ama internet alt yapısı iyi olmaması gibi şartlar her zaman bizi zorladı.

K18: “Animasyon dersleri veriyorum ben verdiğim derslerin kullandığımız yazılımlar bilgisayar yazılımları her bilgisayarda kullanılabilen yazılımlar değiller çok iyi donanımların olması gerekiyor bu bilgisayarların üç boyutlu modelleme ve animasyon programlarını kullanılması için iyi donanıma sahip bilgisayarlar olması gerekiyor ve öğrencilerin bu noktada çok sıkıntı yaşadıklarını gördüm ben yani bu süreçte aslında en çok zorlandığımız şey bu oldu. Öğrencilerin donanım alt yapısına sahip olmaması oldu.”

K6: “İlk etapta beni zorlayan faktör ders yükümün çok fazla olması ve tüm dersleri ilk kez veriyor olmam hiç hazırlıksız olmam çok olumsuz etkiledi hani daha çok vaktim olsaydı muhtemelen ders hazırlığı için daha çok zaman ayarlayabilseydim daha verimli geçerdi ikincisi öğrencilerimizin imkanlarının çok yeterli olmadığı.”

K9: “Beni zorlayan en çok az önce de dediğim o stüdyo dersleri oldu. Yani doğrudan uygulamaya yönelik dersler oldu.”

4.4. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sistemlerine İlişkin Görüşleri

“Üniversitemizde uzaktan eğitime geçiş sürecinde hangi sistemler (LMS, Sanal Sınıf, Sınav Modülü vb.) kullanılmıştır?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; Kurumsal Destek Sağlama (f=21), Destek Materyalleri (f=3), Kurumsal Kahraman (f=2) şeklindedir. Uzaktan Eğitim sisteminin güçlü yönlerine ilişkin olarak akademisyenler Etkinlik Çeşitliliği (f=12), Dersin Tekrar İzlenmesi (f=4), Tele Konferans Özelliği (f=3), Ders Süresi Esnekliği (f=3), Ders İçi Mesajlaşma (f=2), Öğrenci Takip Sistemi (f=2), Zaman Mekân Esnekliği (f=1) olarak görüş ifade ederken, zayıf yönleri kategorisine ait görüşler Teknik Altyapı Problemleri (f=10), Anlık Mesajlaşma Bilgisi (f=3), Eş Zamanlı Kameralı Katılım Sayısı (f=2) ve Ekran Paylaşımı (f=1) şeklinde olmuştur. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.4’de gösterilmiştir.

Çizelge 4. 4. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sistemlerine İlişkin Görüşleri

Kategoriler	f
Çözüm	
Aktörleri	Kurumsal Destek Sağlama 21
	Destek Materyalleri 3
	Kurumsal Kahraman 2
Güçlü Yönler	
	Etkinlik Çeşitliliği 12
	Dersin Tekrar İzlenmesi 4
	Tele Konferans Özelliği 3
	Ders Süresi Esnekliği 3
	Ders İçi Mesajlaşma 2
	Öğrenci Takip Sistemi 2
	Zaman Mekân Esnekliği 1
Zayıf Yönler	
	Teknik Altyapı Problemleri 10
	Anlık Mesajlaşma Bilgisi 3
	Eş Zamanlı Kameralı Katılım Sayısı 2
	Ekran Paylaşımı 1

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin uzaktan eğitimde kullanılan sistemlerin güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirdikleri görülmektedir. Yapılan bu değerlendirmelerde katılımcıların büyük çoğunluğunun görüşlerinin başında kurumsal destek sağlanması konusunda büyük bir fikir birliği sağlandığı görülmektedir. Katılımcı K4 bu durumu “Her zaman çözüm sağladılar dediğim gibi bağlantı yada genel yaşanan sıkıntılar haricinde her zaman yardımcı oldular. Ekip olarak güzel çalıştıklarını düşünüyorum bide alt yapı konusunda güzel yatırımların olması diye düşünüyorum.” ifadeleriyle desteklemektedir. Üniversitede kullanılan uzaktan eğitim sisteminin güçlü yönlerinin başında Etkinlik Çeşitliliği olduğu zayıf yönlerinde ise Teknik alt yapı problemlerinin olduğu görülmektedir. Katılımcıların uzaktan eğitim sisteminin güçlü ve zayıf yönlerine ilişkin görüşleri çizelge sırasına göre aşağıda sunulmuştur.

K5: “ ALMS sisteminde asenkron da bütün işlemleri yapabiliyoruz. Yani doküman yükleyebiliyoruz bir tanımla yapabiliyoruz işte video asenkron videolar yükleyebiliyoruz perculus ta ise canlı ders yapabiliyoruz eş zamanlı ders yapabiliyoruz yani güçlü yanları bunlar.”

K3: “Aslında bazı sıkıntılar yaşadık dönem dönem ama mesela dersi kayıt altına alıyor en güçlü yanı bu yapmış olduğu bu dersi kayıt altına alıp daha sonra öğrencilerimizin izlemesine imkan sunuyor en büyük özelliği”

K8: “Öğrencinin yine istediği zaman sesini ve görüntüsünü bağlayabilmesi bence güçlü bir yönü.”

K7: “Bütün öğrenciler sisteme girebiliyorlar saatlerimizi ayarlayabiliyoruz ders programımızı buna göre ayarlayabiliyoruz belli kredi oranlarına göre ders saatinde değişiklikler yapabiliyoruz yani 2 saatlik dersi 45 dakikada 3 saatlik dersi yani 3 kredilik dersi 1-1,5 saat arasında bize imkanda veriyor dersi uzatma imkanı da veriyor istediğimiz zaman öğrencilerinde isteği doğrultusunda fazladan da ders işleyebiliyoruz yani bu alt limiti var üst limiti yok istediğimiz kadar ders işleyebiliyoruz o yönden bu nokta güçlü yönü.”

K17: Video kaydından daha iyi öğrenci aynı anda orda canlı ders yapmış oluyoruz ve bizzat sorusu varsa söyleyeceği varsa söylemiş oluyor.”

K4: “Ayrıca sistem ara yüzümüz çok hoşuma gidiyor kamera açmadan da ben öğrencinin bütün hareketlerini izleyebiliyorum oradan hangi sayfaya girmiş denetim açısından hem öğrenciye hem de bana da kişisel haklarına herhangi bir müdahalede bulunmadan bilgi sağlayabiliyor denetimi sağlayabiliyor.”

K:13: “Zaman kaybı olmadan istediğimiz ortamda derslerimizi verdik.”

K12: “Teknik anlamda sistemin eksik bir tarafı yok yaşanan problemler genellikle o anki yoğunluklarla alakalı çünkü herkes aynı serverleri sunucuları erişerek bir şeyler yapamaya çalıştığı için internet gibi ses sorunu gibi şeyler yaşadık ama çözülebilir problemlerdi.”

K25: “Zayıf yönleri sohbet kısmından yazıp cevabı beklemek süre kaybı oluyor derslerde yani bazı sınıflarda öğrenci kamera açmıyor siz sözlü soruyorsunuz cevabın gelmesi bazen süre alıyor 45 dk dersin bazı süreleri buna gidiyor.”

K4: “Üniversiteler arası bir iş birliği sağlamış oldu ama eksi yönleri mikrofonu da açtığında görüntülüde açtığında 4 kişiden fazla kimseyi göremiyorum ondan dolayı sürekli sıkıntı yaşıyorum.”

K5: “Sizin alanınıza göre değişebiliyor yani mesela ben bir matematikçiyim sonuçta matematikte bizde hani her şeyi slayt üzerinden veya hazır bir doküman üzerinden anlatmak çok etkili bir anlatım yöntemi olmuyor. Yani aradaki geçiş işlemlerini yapmamız gerekiyor işlemsel olarak burada da perculus sisteminin canlı derste en azından bazı dezavantajlarını gördüm yaşadım sadece perculus sistemi içerisindeki yazım tahtasının kullanılması gerekiyor orada da yazım şeyleri çok rahat olmayabiliyor mesela zoom ve benzeri programlarda sizin farklı bir yazım programına bağlanmanıza sistem izin veriyor yani çeşitli yazım programları var çokça tercih edilen yazım programları var mesela tabi zoom programında bunlara geçiş yapabiliyorsunuz ama perculus başka bir yazım programına geçişe izin vermiyor belki ileride özellikle uzaktan eğitimin bu kadar yaygınlaştığı bir süreçte bu program yapımcılar bunları göz önünde bulundurarak bu programlarını geliştirerek böyle bir dezavantaj ortadan kalkar.”

4.5. Akademisyenlerin Öğrenci Etkileşimine İlişkin Görüşleri

“Yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimde vermiş olduğunuz dersler öğrenci – öğretim elemanı etkileşimi açısından fark etti mi? Fark ettiyse ne gibi farklılıklar oldu? Fark etmediyse neden fark etmedi?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; Yüz yüze Etkileşim Daha İyi (f=25) ve Fark Yok (f=1) olarak ortaya çıkmıştır. Kullanılan iletişim kanallarına ilişkin bilgiler Whatsapp (f=8), Sanal Sınıf İçin Soru- Cevap (f=7), Öğrenme Yönetim Sistemi Mesajlaşma Modülü (f=6), E-Mail (f=6), Zoom (f=2), Facebook (f=1) ve Classroom (f=1) şeklindedir. Uzaktan eğitim sürecinde 5 akademisyenin etkileşim kurma çabası göstermemiş olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerle etkileşim sağlama çabasına giren akademisyenlerin ise Ders İçi Soru- Cevap (f=3), İlgi Çekici Ders Materyalleri (f=3), Derse Katılım Teşviki (f=1), İşbirliğine Dayalı Çalışma (f=1) ve Anketler (f=1) şeklinde bir yol izlediği tespit edilmiştir. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.5’te gösterilmiştir.

Çizelge 4. 5. Akademisyenlerin Öğrenci Etkileşimine İlişkin Görüşleri

Kategoriler		f
Uzaktan– Yüz Yüze Eğitim Karşılaştırması	Yüz Yüze Etkileşim Daha İyi	25
	Fark Yok	1
İletişim Kanalları	Whatsapp	8
	Sanal Sınıf İçin Soru- Cevap	7
	Öğrenme Yönetim Sistemi Mesajlaşma Modülü	6
	E-Mail	6
	Zoom	2

Çizelge 4.5. Devamı

	Facebook	1
	Classroom	1
Kullanılan Yöntemler	Etkileşim Kurulma Çabası Gösterilmemiş	5
	Ders İçi Soru- Cevap	3
	İlgi Çekici Ders Materyalleri	3
	Derse Katılım Teşviki	1
	İşbirliğine Dayalı Çalışma	1
	Anketler	1

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin etkileşimi sağlamak için günümüzde popüler olan birçok sosyal medya iletişim kanallarından faydalandığı anlaşılmaktadır. Çizelge 4.5'ten de anlaşılabacağı üzere katılımcıların iletişim kanalı olarak başta Whatsapp uygulamasını kullandıkları, bu uygulamanın yanı sıra Amasya Üniversitesi'nde kullanılan Perculus sisteminde yer alan Öğrenme Yönetim Sistemi Mesajlaşma Modülü ve Sanal sınıf için soru ve cevap özelliklerini kullandıkları görülmektedir. Diğer İletişim Kanallarından e mail, Zoom, Facebook ve Classroomda tercih eden katılımcılarda olduğu görülmektedir.

Görüşmeler neticesinde etkileşim kurulma noktasında bazı katılımcıların herhangi bir çaba göstermemiş olması önemli bir bulgu olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcı K16 bu durumu “Uzaktan eğitimde etkileşimi sağlamak için bir şey kullanmadım.” İfadeleriyle aktarmıştır. Diğer katılımcıların ders içi Soru- Cevap şeklinde etkileşimi artırma çabasına girdiği, bazı katılımcıların ders materyallerini ilgi çekici şekilde hazırlamış olduğunu görülmektedir. Etkileşimi artırma çabası gösteren akademisyenlerin Derse Katılım Teşviki, İşbirliğine Dayalı Çalışma ve Anket gibi yöntemleri kullandığı anlaşılmıştır. Katılımcıların bazılarının etkileşim ile ilgili görüşleri şu şekildedir;

K26: “Ağırlıklı olarak soru-cevap tekniğini kullandım.”

K23: “Çünkü teorik bilginin taassur edilebilmesi görselle desteklendiğinde ancak mümkün olabiliyor bununla birlikte öğrenciye video destekli uygulamalar youtube yi çok sık kullandım bu dönemde yada video destekli kitapları kullandım öğrencilerime önerdim kitaplarda çünkü QR kodu ile okutduğunuzda kitabın içerisindeki teorik bilgilere ulaşabilirlerdi bunu kullandım onun haricinde öğrenciler için ilgili bilgileri içeren hap bilgileri içeren pdf dokümanları araştırdım indirdim sisteme onu doküman olarak yükledim ki öğrenci fazla bilgi içerisinde boğulmasın hap bilgilere ulaşabilsin.”

K15: “Size gelecekte özellikle alan sınavında da ciddi manada gerekli olacağını ifade ederek motive etmeye zaman zaman da katılmadığınızda bu kayıtları arşiv durumundaki video kaydını da dokümanı da mutlak manada boş zamanlarında defalarca dinmelerini izlemelerini yazılı metin ile ilişkilendirilerek pekiştirmelerini sık sık vurguladım.”

K4: “İşin açığı farklı içeriklere ulaşip onları ekran paylaşımları ile onlarla paylaşma yöntemine gittik bu işte çeşitli etkileşimli siteler oldu ya da ben daha çok bilgisayar destekli çeviri ve çeviri araçları derslerine giriyorum orda kullanabileceğim farklı bulut tabanlı sistemler üzerinde metin çalışmaları ortak çalışma içerdiği için onları kullanmak etkileşimi artırmış oldu.”

K18: “Anketler yaptım örneğin sahip oldukları donanımları öğrenmek adına bir anket uyguladım öğrencilere dersten beklentileri ilgili anketler uyguladım bunların tamamı etkileşimi artırmak adına yapılan şeylerdi.”

4.6. Akademisyenlerin Ders Materyallerine İlişkin Görüşleri

“Uzaktan eğitime geçiş sürecinde ne tür ders materyalleri (PDF, Sunum, Etkileşimli Video, Video, Etkileşimli İçerik vb.) kullandınız?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri, Ders Notu veya Basılı Kaynak (f=26), Video (f=17), PowerPoint (f=13), Harita / Grafik (f=3), İnternet Linki (f=1), Video Konferans (f=1) ve Bilimsel Makale (f=1) şeklindedir. Uzaktan eğitim sürecinde 12 akademisyenin ders materyallerini farklılaştırmadığı bununla birlikte 8 akademisyen yüz yüze eğitimde daha fazla ders materyali kullandığı, 6 akademisyenin ise uzaktan eğitimde daha zengin ders materyali kullandığı tespit edilmiştir. *“Materyal hazırlamada sizi zorlayan unsurlar neler oldu? Neden bu unsurların sizi zorladığını düşünüyorsunuz? Eğer zorlandığınız bir unsur yoksa, zorlanmamanızdaki en önemli etken nedir?”* sorusuna ilişkin akademisyenlerin görüşleri Ders Notu hazırlama (f=1), Video İçerik Hazırlama (f=1) ve Zaman (f=5) şeklindedir. *“Yüz yüze eğitimde kullandığınız materyaller ile uzaktan eğitimde kullandığınız materyaller farklılaştı mı? Evet ise ne gibi farklılıklar oldu? Hayır ise neden farklılaştırmadınız?”* sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri Kaynak Esnekliği (f=2), Pedagojik Destek (f=1) ve Görselleştirme (f=1) şeklindedir. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.6’da gösterilmiştir.

Çizelge 4. 6. Akademisyenlerin Ders Materyallerine İlişkin Görüşleri

Kategoriler	f
Materyal	Ders Notu veya Basılı Kaynak 26
	Video 17
	PowerPoint 13
	Harita / Grafik 3
	İnternet Linki 1
	Video Konferans 1
	Bilimsel Makale 1
Materyal Farklılaşması	Farklılaşmadı 12
	Farklılaştı (Yüz yüze Eğitimde Daha Fazlaydı) 8
	Farklılaştı (Uzaktan Eğitim Daha Zengin) 6
Materyal Hazırlamada Yaşanılan Zorluklar	Zaman 5
	Video İçerik Hazırlama 1
	Ders Notu Hazırlama 1
Materyal Farklılaştıramama Nedenleri	Kaynak Eksikliği 2
	Pedagojik Destek 1
	Görselleştirme 1

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin tamamının ders notu veya basılı kaynak kullandıkları bazılarının ise basılı kaynak ve ders notunun yanında video ile powerpoint kullandıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca internet linki, video konferans ve bilimsel makale kullanan katılımcıların sayısı oldukça az olduğu görülmektedir. Bu durumdan da anlaşılacağı üzere genellikle yüz yüze eğitimde kullanılan metotlar tercih edilmiştir. Katılımcılar materyal hazırlama konusunda en çok zamana konusunda zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu duruma ilişkin Katılımcı K10 “Materyal hazırlamada en büyük problem benim için zaman oldu ben baya bir zamanımı aldı onun haricinde herhangi bir problem yaşamadık.” ifadelerini aktarmaktadır. Materyal hazırlamada yaşanan zorluklara ilişkin video içerik hazırlama ve ders notu hazırlama kategorilerine ilişkin katılımcı görüşleri ise şu şekildedir;

K4: “Benim için video hazırlama olmuştu yani video edit düzenleme kısmı çok can sıkıcıydı. Çünkü hazır değilsiniz karşınızda biri olmadan bir konuyu anlatırken sürekli kafanızda bir hoca olarak şu dolaşıyor bunu söyledim ama şunu söylesem daha mı iyi olurdu hop bir daha çek çok uzayan bir süreçti konu da biraz deneyim olması iyi olurdu.”

K2: “Elle yazıyorsun bildiğin normal de işte dedim ya başında dediğim gibi sınıfta anlatacağım şeyi tekrar yazdım oraya pdf koyduk şimdi normalde ben anlatıyorum o deri problemsiz götürebiliyorum dersi yıllardır anlattığım bir ders ama işte her bir ders için boş bir kâğıt alıp ta oraya birkaç sayfa neyse not hazırlayıp onların pdf sini hazırlayıp koymak çok kolay değil.”

Verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bir diğer önemli bulgu bazı akademisyenlerin uzaktan eğitim sürecinde ders materyallerini farklılaştırmadıklarına yöneliktir. Katılımcı K3 bu durumu “Aslında yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitim de kullandığımız materyaller aynı. Girdiğimiz dersler aynı olduğu için sadece uzaktan eğitim de online olduğu için ne yaptık biz anlattık çocuklar izledi.” sözleriyle dile getirmektedir. Materyal farklılaştırmamanın nedenleri olarak ortaya çıkan kaynak eksikliği, pedagojik destek ve görselleştirme kategorilerine ilişkin katılımcı görüşleri sırasıyla aşağıda verilmiştir.

K20: “Optisyonlikte paket programı uygulamaları diye bir dersimiz var bu optisyonlik öğrencilerinin medula ve uts gibi programlara girmiş oldukları program şimdi bunun için öğrenciye hiçbir kaynak bulamadık mesela bazı derslerin yökün kaynaklarında olmaması beni çok zorladı.”

K22: Evet şöyle ki yani ben ilk başta öğrenciyi derse çekme ısındırma bunlarla ilgili uygulama yaptırıyordum ders esnasında birlikte bir şeyler yapıyorduk soru soruyorduk uzaktan eğitimde bunları nasıl yaparız endişesi yaşadım ama buz kıranalar eğitimi vardı uzemin hazırlamış olduğu eğitim vardı orada ki tekniği kullanmaya çalıştım yeni teknikler öğrenme konusunda biraz daha belki eğitim fakültesindeki hocalardan destek bekledim diye bilirim açıkçası yani ama bunun bir eğitimini almak bir animasyon programlar bile varmış. Biz örgün eğitimde de bunu yapıyorduk öğrenciye video atıyorduk uygulama dersine hazırlıklı gelsin diye ama öğrenci uygulamada gerçekten beceriye dökemiyordu defalarca göstermemize rağmen ama yine de hata yapıyor yanlış yapıyor bizim alanımızın farklılığından kaynaklı olduğunu düşünüyorum.

K23: Materyal hazırlarken sınıfta ki duruma göre bir çok materyalimiz bizim hazırda bunları dönüştürmek revize etmek zor oldu çünkü acaba bunu öğrenci aklında nasıl mesela bir algoritma bunu nasıl tasavvur edebilir çünkü biz derste anlatırken mesela kanın basınç durumunu ben onu algoritma şeklinde tahtaya çiziyorum bir bulmaca gibi bir birini takip eden şeyler ama öğrencinin önüne ek yani görüntünün görselin gelmesi o iletişimi o connetın bağlantıları algılamasını zorlaştırabiliyor dolayısıyla bu nokta da ya acaba bunu öğrenci anlar mı dediğim çok oldu bu noktalarda mümkün olduğunca tekrar ettim ve her dersin başında bir önceki dersi tekrar hızlıca tekrar ederek yeni konuya geçtim.

Materyal farklılaştırmasıyla ilgili ortaya çıkan bir diğer bulgu bazı akademisyenlerin yüz yüze eğitimde bazılarının ise uzaktan eğitimde daha zengin materyal kullandıkları ile

ilgilidir. Bu durumun özellikle uygulamaları dersler bağlamında farklılaştığı görülmektedir. Konuya ilişkin katılımcı görüşleri şu şekildedir.

K13: “Tabi ki farklılaştı laboratuvar araç gereçlerini örneğin laboratuvar ilgili olan alt yapıyı oradan gösteremiyorsunuz.”

K12: “Uzaktan eğitimdeki materyaller daha zenginleştii yüz yüze göre çünkü orada anlama durumu birazcık daha güç olduğu düşünülerek örnekleri mesela verdiğimiz uygulama örneği birden fazla kavramlar varsa oradaki kavramları ayırarak anlatmaya karar verdim yani bir örnekte 3 şey anlatıyorsam onu 3 örnek olarak bölmeye çalıştım dolayısı ile birazcık daha revizyon oldu tabii ki uzaktan eğitimde daha zengin.”

4.7. Akademisyenlerin Öğrencilerin Öğrenmelerini Kolaylaştırmaya Yönelik Kullandığı Yöntemler

“Materyallerde öğrencilerinizin kendi kendilerine öğrenmelerini kolaylaştıracak unsurlara yer verdiniz mi? Evetse nasıl yaptınız? Hayırsa neden gerek duymadınız?” sorusuna araştırmaya katılan akademisyenlerin çoğunluğu (f=25) yapıldığı yönünde görüş bildirirken sadece 1 katılımcı yapmadığı şeklinde açıklamada bulunmuştur. Kolaylaştırmaya yönelik kullanılan yöntemler ise Proje Ödevleri (f=8), Ek Kaynak (f=7), Alıştırma (f=6) ve Link (f=6) şeklinde olmuştur. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.7’de gösterilmiştir.

Çizelge 4. 7. Akademisyenlerin Öğrencilerin Öğrenmelerini Kolaylaştırmaya Yönelik Kullandığı Yöntemler

Kategoriler		f
Kolaylaştırıcı Unsurlar	Yapıldı	25
	Yapılmadı	1
Ödev Kanalları	Proje Ödevleri	8
	Ek Kaynak	7
	Alıştırma	6
	Link	6

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin öğrencilerin kendi kendilerine öğrenmelerini kolaylaştıracak unsurlara yer verdiği Çizelge 4.7’den anlaşılmaktadır. Ödev aracılığı ile yapılan öğrenmeyi kolaylaştıracak unsurlar arasında ödev kanallarından en fazla proje ödevleri gelmekte ondan sonra ise katılımcıların ek kaynak,

alıştırma ve link kullanarak bu süreci yürüttükleri görülmektedir. Katılımcıların öğrenmeyi kolaylaştıracak unsurlar ile ilgili görüşleri şu şekildedir;

K12. “Evet genellikle ödevleme yaptım. Yani burada anlattığım şeylerin çok çok benzerlerini veya bugün yaptığımız şeyleri o gün derste yaptığımız şeyleri içeren farklı bir örnek vererek bunu da siz yapın diye ödev verip ödev olarak topladım.”

K6: “Şemalar oluşturuyorum görseller gibi bu kapsama girer mi bilmiyorum ama onun dışında geleneksel yöntemler ile eğitim öğretimi sürdürmeye çalıştığım için açıkçası çok ta böyle kendi kendilerinin öğrenmelerini kolaylaştıracak unsur materyallerde yoktur ama kendi kendilerine öğrenmelerini kolaylaştırmak için ek okuma materyalleri yani bizim alanımız çok okumaya dayalı bir alan okuma materyalleri işte onların kendi kendilerine öğrenmelerini sağlayabilecek çeşitli modüller öneriyorum çeşitli üniversitelerin böyle eğitim modülleri falan var akademik yazma ağırlıklı bilimsel araştırma ile ilgili şeyleri anlatıyor mesela araştırma ile ilgili olan derslerde o tür sistemleri öneriyor mesela türk akademi sistemi var kütüphanemizin üye olduğu hani kendim hazırladığım şeylerden ziyade hazır olanları kendi kendine öğrenebilecekleri tanıtıyorum genellikle tanıdığım kadarı ile.”

K25: “Her dersin sonunda alıştırmalar verdim böylece kendi kendilerine öğrenmelerini sağlamaya çalıştık.”

K13 “Bunlarla ilgili linkler verdim onlara hani şunlardan çalışın bunlarda ek kaynak olsun size diye ya da işte kitap tavsiye ettim.”

4.8. Akademisyenlerim Uzaktan Eğitim Sürecinde Kullandığı Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşleri

“Uzaktan eğitim sürecinde ne gibi öğretim yöntemleri kullandınız?” sorusuna araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; Sunuş yoluyla öğretim (f=21), Soru- Cevap (f=10), Beyin Fırtınası (f=4), Proje Tabanlı Öğrenme (f=4), Gösterip Yaptırma (f=2), Tartışma (f=2), Örnek Olay (f=1) ve 6 şapkalı Düşünme (f=1) şeklinde olmuştur. “Yüz yüze öğretime göre uzaktan eğitimde kullandığınız öğretim yöntemleri farklılaştı mı? Evet ise ne gibi olumlu ve olumsuz farklılıklar oldu? Hayırsa neden farklılaşmadı?” sorusuna akademisyenlerin vermiş olduğu cevaplar, Farklılaşmadı (f=18) ve Farklılaştı (f=8) olarak ortaya çıkmıştır. Farklılaşamamanın nedenleri; Uzaktan Eğitimin İşbirliğine Dayalı Çalışmaya İmkan Tanımaması (f=2), Soru-Cevap yönetimi uygulanamadı (f=2), Uygulama Yaptırma Eksikliği (f=1), Uzaktan Eğitimin Farklı Yöntemlere İmkan Tanımaması (f=1) ve

Ödev Gönderme Kolaylığı ($f=1$) olarak belirlenmiştir. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.8’de gösterilmiştir.

Çizelge 4. 8. Akademisyenlerim Uzaktan Eğitim Sürecinde Kullandığı Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşleri

Kategoriler		f
Öğretim Yöntemi	Sunuş yoluyla öğretim	21
	Soru- Cevap	10
	Beyin Fırtınası	4
	Proje Tabanlı Öğrenme	4
	Gösterip Yaptırma	2
	Tartışma	2
	Örnek Olay	1
	6 Şapkalı Düşünme	1
	Farklılaşmadı	18
Öğretim Yönteminde Değişiklik	Farklılaştı	8
Öğretim Yöntemindeki Değişikliğin Nedenleri	Uzaktan Eğitimin İşbirliğine Dayalı Çalışmaya İmkân Tanımaması	2
	Soru-Cevap yönetimi uygulanamadı	2
	Uygulama Yaptırma Eksikliği	1
	Uzaktan Eğitimin Farklı Yöntemlere İmkân Tanımaması	1
	Ödev Gönderme Kolaylığı	1

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin büyük çoğunluğunun sunuş yoluyla öğretim yöntemini kullandığı görülmektedir. Sunuş yoluyla öğretim yöntemini sırasıyla soru-cevap, beyin fırtınası, proje tabanlı öğrenme gibi yöntemler izlemiştir. Bununla birlikte katılımcılardan 8’i öğretim yönteminde değişiklik yaptığını geriye kalan 18 katılımcı ise öğretim yönteminde değişiklik yapmadığını ifade etmiştir. Değişiklik yapılmasının nedenlerine ilişkin görüşler incelendiğinde uzaktan eğitimin iş birliğine dayalı çalışmaya imkân tanımadığına ilişkin görüşler ile karşılaşmıştır. Katılımcı K22 ve K19 bu durumu aşağıdaki cümlelerle aktarmaktadır.

K22: “Öğretim yöntemi olarak tabi şu var şunda farklılaştı ben vakaları gruplara ayırıp grupların da kendi içerisinde öğrenmelerini sağlıyordum bunu yapamadım herkes bireysel çalıştı etkili bir şekilde gruplara ayırıp ta ve gönderdiğim gruplardan resim istediğim hani gerçekten çalıştılar mı online toplantılar yaptılar mı diye ama burada da belki o saatte hoca istedi diye çekip te yansıtmış olabilirler ama bizzat örgün eğitimde yaptığımız grup vaka çalışmaları akran eğitimini daha artırıyor daha iyi öğreniyorlardı o açıdan bir eksiklik söz konusu onu yapamadık.”

K19: “Dediğimiz gibi yani farklılaşma oldu. Olumsuz yönü şu grup çalışması dönük yöntemleri kullanamadığımız için karşılıklı etkileşim sağlanamadı bu karşılıklı etkileşimi uzaktan eğitimde en azından ben kendi dersim için söyleyebilirim çok fazla sağlayabildiğimi söyleyemem tabii bunun tek nedeninin uzaktan eğitim olduğunu da söylemek doğru olmayabilir dediğim gibi mülakatın başında da söyledim pandemi sürecinin bizzat kendisinin oluşturduğu sıkıntılar var.”

Öğretim yönteminde değişiklik yapılmasının nedenlerine ilişkin ortaya çıkan Soru-Cevap yönetimi uygulanamadı, Uygulama Yaptırma Eksikliği, Uzaktan Eğitimin Farklı Yöntemlere İmkân Tanımaması ve Ödev Gönderme Kolaylığı kategorilerine ilişkin katılımcı görüşleri sırasıyla şu şekildedir.

K20: “Şimdi muhakkak ki şöyle olumlu yönlerini söyleyecek olursak olumlu yönleri pandemi sürecinde öğrenciler riske atılmadı hocalar riske atılmadı hocaların istediği yerden derse girebilme özgürlüğü oluştu olumsuz yönleri ise gerekli katılım sağlanamadı öğrencilerden soru cevap yöntemi uygulanamadı öğrencinin uygulamayı yapıp yapmadığı tespit edilemedi bu türde olumsuzluklar oluştu.”

K13: “Benim anlattığım derslerde önce 1-2 ay kadar teorik olarak anlatırım ondan sonra direk uygulamaya geçerim teorik ve uygulamayı birleştiririm ben onları yapamadım mesela.”

K15: “Yüz yüze eğitim de tabii ki çok yönlü öğretim teknolojileri materyalleri yöntemlerini kullanabiliyoruz hem materyal olarak hem teknik anlamda hem de yöntem sistem metot adına farklı şeyler kullanabiliyorsunuz dersin niteliğini konunun özelliğine göre ama uzaktan eğitimde yapılacak şey doğrudan sınırlı sayıda öğrenci var karşıda yapılacak şey bide sınırlı bir zaman var konuyu aktarmak durumundasınız doğal olarak sadece yalın anlatım dışında öğrencinin aktif olabileceği öğrencinin sisteme öğretim sürecine dahil edilebileceği bir yaklaşımı zaten uygulama şansı yoktur.”

K10: “Online sistemlerde öğrencilerin çok daha rahat bir şekilde ödevlerini yapıp getirebilecekleri türden gelişme oldu.”

4.9. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimde Sınıf Yönetimine İlişkin Görüşleri

“Uzaktan eğitimde sınıf yönetimi süreçlerini nasıl uyguladınız?” sorusuna araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; Ders içi Soru- Cevap (f=5), İletişim Grupları (f=3), Derse Katılım Puanı (f=2), Kişisel Cep Telefonu (f=2), Yoklama (f=1) şeklinde olmuştur.

“Yüz yüze öğretime göre uzaktan eğitimde kullandığınız sınıf yönetimi stratejileri farklılaştı

mi? Evet ise ne gibi olumlu ve olumsuz farklılıklar oldu? Hayırsa neden farklılaşmadı?” sorusuna akademisyenlerin vermiş olduğu cevaplar, Farklılaştı (f=21) ve Farklılaşmadı (f=5) olarak ortaya çıkmıştır. Farklılaşmanın nedenleri; Uzaktan Eğitim Sınıf Yönetimine Uygun Değil (f=15), Yoklama (f=3), İletişim Grupları (f=2), Sınıf içi Etkileşim (f=1) ve Quizler (f=1) olarak belirlenmiştir. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.9’da gösterilmiştir.

Çizelge 4. 9. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimde Sınıf Yönetimine İlişkin Görüşleri

Kategoriler	f
Sınıf Yönetim Süreçleri	
Ders içi Soru- Cevap	5
İletişim Grupları	3
Derse Katılım Puanı	2
Kişisel Cep Telefonu	2
Yoklama	1
Sınıf Yönetiminde Değişiklik	
Farklılaştı	21
Farklılaşmadı	5
Sınıf Yöntemindeki Değişikliğin Nedenleri	
Uzaktan Eğitim Sınıf Yönetimine Uygun Değil	15
Yoklama	3
İletişim Grupları	2
Sınıf içi Etkileşim	1
Quizler	1

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin sınıf yönetiminde başta ders içi soru-cevap olmak üzere iletişim grupları, derse katılım puanı gibi yöntemleri kullandıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte katılımcılardan 21’i sınıf yönteminde değişiklik yaptığını, 5 katılımcı ise sınıf yönteminde değişiklik yapmadığını ifade etmiştir. Değişiklik yapılmasının nedenlerine ilişkin görüşler incelendiğinde uzaktan eğitimin sınıf yönetime uygun olmadığına ilişkin görüşler ile karşılaşılmıştır. Katılımcı K17 ve K20 bu durumu aşağıdaki cümlelerle aktarmaktadır

K17: “Bir sınıf yönetimine devam edemedik ki bir sınıf yönetimi olmadı ki canlı dersi açtık anlattık ve başladık elbet giriş yaptık elbet zaman zaman espri yaptık başka şeyler yaptık günlük hayattan örnek verdik öğrencilerin isimleri ile her ne kadar yüzlerini görmesek te hitap ettik ama bir öğrencinin derse katılımı bir gürültü yapması bir örnek vermesi veya bir ihtiyaç ile ilgili bir soru sorması olmadığı için bir sınıf yönetiminden çok söz edemiyoruz.”

K20: “Muhakkak çünkü birisinde devamsızlık diye bir kavram vardı bu devamsızlık yüzünden öğrenciler okula sürekli katılma ihtiyacı doğuyordu bunda öğrencilerin işte

evinde bilgisayar olmaması internet olmaması gibi nedenlerden yada toplu olarak biz hepsinin bir hafta sonu bir yerlerde izleyeceğiz mantığı ile bir kere böyle bir sorunumuz söz konusu oldu.”

Sınıf yönteminde değişiklik yapılmasının nedenlerine ilişkin ortaya çıkan Yoklama, İletişim Grupları, Sınıf içi Etkileşim ve Quizler kategorilerine ilişkin katılımcı görüşleri sırasıyla şu şekildedir.

K9: “Dersin en başında kendilerine faydası olacağını söyleyerek derse katılmalarını rica ediyordum tabi biliyorsunuz yoklama zorunlu olmadı hani onda yapacağımız bir şey yok ama özellikle stüdyo derslerinde şunu söyleyebilirim diğer hocalarımızla konuştuğumda şeyi sağladık katılımı çok büyük oranda sağladık ama ne yazık ki teorik derslerde aynı şeyi söyleyemeyeceğim. Yani en iyi ihtimal %30 %40 lar düzeyinde gitti.”

K3: “Şimdi ben derste WhatsApp da ödev grubu yaptım. Şimdi baktım derse katılımlar olmuyor sonradan izlemelerde olmuyor ödevlere çocuklar ulaşamıyordu dersin birinde öğrencilerle WhatsApp grubu yaptım orda ödevleri paylaştım hatta oradan gönderdim daha hızlı olur diye farklı da bir şey yapmadım.”

K1: “Şimdi şöyle siz ne kadar uyguluyorum deseniz de eliniz kolunuz bir yerde bağlı kalıyor şunu yapıyorum ama ben sınıf yönetimi dersiniz adına yoksa derste ki perculus yönetimi mi dersiniz ona ben dersimi anlatırken bağlı gözüken öğrencilere zaman zaman anlattıklarım la ilgili sorular soruyorum ya da sen bu konuda ne düşünüyorsun Ayşe diyorum bu konuda ne düşünüyorsun Mehmet diyorum ya da sadece ismimi yazıyor orda yoksa derse katılıyor mu sonra öğrencilerimizin müsaitse ara ara kamerasını mikrofonunu açıyorum bizzat orda görmeye çalışıyorum yani derste kuple kuple öğrencilerle iletişim kurmaya çalışıyorum ki öğrenci gerçekten dersin içinde mi değil mi daha önce konuştuğum Ahmet Mehmet böyle düşünüyor sen ne düşünüyorsun deyip Mehmet i uyanık tutmaya çalışıyorum.”

K25: “Ödev şeklinde katkı puan verdim öğrencilere yüz yüze de de dersin sonunda quizler yapıyordum ve puanlamalar yapıyordum.”

4.10. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Kullandığı Değerlendirme Yaklaşımlarına İlişkin Görüşler

“Uzaktan eğitim sürecinde ne tür bir değerlendirme yaklaşımı (çoktan seçmeli sınav, ödev, proje, portfolyo vb.) benimsediniz? Bu yaklaşımları benimseme nedeniniz nedir?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan akademisyenlerin görüşleri; Çoktan Seçmeli Sorular (f=26), Proje (f=20), Açık Uçlu Sorular (f=3 ve Alıştırma Soruları (f=2) şeklinde olmuştur. *“Yüz yüze öğretime göre uzaktan eğitimde kullandığınız değerlendirme yaklaşımınız farklılaştı mı? Evet ise ne gibi olumlu ve olumsuz farklılıklar oldu? Hayırsa neden farklılaşmadı?”*

sorusuna akademisyenlerin vermiş olduğu cevaplar, Farklılaşmadı (f=20) ve Farklılaştı (f=6) olarak ortaya çıkmıştır. Farklılaşmanın nedenleri; Açık Uçlu Sorular Sorulamadı (f=5), Süreç Değerlendirmesi Yapılamadı (f=2), Derse Katılım Puanı (f=1) ve Etkileşimli Ödev Değerlendirme Yapılamadı (f=1) olarak belirlenmiştir. Görüşlerin dağılımı, çizelge 4.10'da gösterilmiştir.

Çizelge 4. 10. Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Kullandığı Değerlendirme Yaklaşımlarına İlişkin Görüşler

Kategoriler	f
Değerlendirme Yaklaşımı	
Çoktan Seçmeli Sorular	26
Proje	20
Açık Uçlu Sorular	3
Alıştırma Soruları	2
Değerlendirme Yaklaşımında Değişiklik	
Yapılmadı	20
Yapıldı	6
Değerlendirme Yaklaşımındaki Değişikliğin Nedenleri	
Açık Uçlu Sorular Sorulamadı	5
Süreç Değerlendirmesi Yapılamadı	2
Derse Katılım Puanı	1
Etkileşimli Ödev Değerlendirme Yapılamadı	1

Katılımcılarla yapılan görüşmeler neticesinde akademisyenlerin tamamının çoktan seçmeli sorular ile sınav yaptıkları, çoktan seçmeli soruların yanı sıra proje ödevleri, açık uçlu ve alıştırma sorularıyla değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirdikleri anlaşılmaktadır. Bununla birlikte katılımcıların çoğunlukla yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimde değerlendirme yaklaşımlarında farklılaştırmaya gitmediği az sayıda akademisyenin değerlendirme süreçlerini değiştirmek zorunda kaldıkları görülmektedir. Verilerin analizi sonucunda değerlendirme yaklaşımını değiştirmek zorunda olan akademisyenlerin bu değişikliğin nedenlerini uzaktan eğitimde açık uçlu sorular sorulamamasından kaynaklı olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcı K11 bu durumu “*Mutlaka yani yüz yüze eğitimde klasik yazılı yapıyordum, yazılı şekli değişti. Değerlendirme dediğimiz o yoksa şey olarak aynı tabi ki de yazılı şeklini değiştirdik mecburen o değişince her şey değişti.*” ifadeleriyle, Katılımcı K24 ise “*Yüz yüze eğitimde çoktan seçmeli sınavlar yapmam öğrenci genellikle klasik sorularla karşılaşır ama burada mecburen çoktan seçmeli sınav yapmak zorunda kaldık.*” ifadeleriyle dile getirmiştir. Değerlendirme yaklaşımında değişiklik yapmak

zorunda olan katılımcıların; süreç değerlendirmesi yapılamadı, derse katılım puanı ve etkileşimli ödev değerlendirme yapılamadı kategorilerine yönelik görüşleri sırasıyla aşağıdaki gibidir.

K7: “Sınavlar verdikleri cevaplar UZEM sistemi üzerinden bize gönderildiği için doğru ve yanlış cevaplar üzerinden puanlama yapıldığı için biz ekstradan ayrıca kağıt okuma sınav okuma onu değerlendirme formatı ile ilgili bir şey yapmadık. Derslere sürekli katılan arkadaşlara finalde 10 puan ekleyeceğimi vize sınavında 10 puan ekleyeceğimi söyledim bunun karşılığında belki bu derse katılım oranı arttı bende uzem den gelen notlarda düşük not alıp ama derse katılımı çok yüksek olan öğrencilere 10 puan ekledim.”

K13: “Yüz yüze eğitim de kanaat notu kullanabiliyorsunuz öğrencinin uygulamadaki kabiliyeti ve uygulamalı dersleri işlediğim için öğrencinin laboratuvarındaki deneyimi kapasitesi orda daha iyi anlaşılıyor burada kanaat notu kullanmak zor oluyor. Online ise sınavdaki kağıdı değerlendirmek zorunda kalıyorsunuz. yani öğrencinin bu işi ne kadar anlayıp anlamadığını kavramak zor oluyor.”

K14: “Yüz yüze eğitimde de sadece ödevlerin değerlendirilmesi noktasında ders saatleri daha uzun olduğu için öğrencileri verdiğimiz ödevleri sözlü olarak dinleyebiliyorduk yani sadece ödevi sisteme yükledi mi yükledi ödevleri topladığımız zaman o ödevleri öğrenci ile değerlendirebiliyorduk karşılıklı ne kadar çalışmış ne kadar araştırmış yoksa bir yerden okuyup yazmış mı bunu değerlendirme şansımız oluyordu uzaktan eğitimde ders sürelerinin kısılması ile birlikte buna yeterince zaman ayıramadık.”

5. SONUÇLAR

Bu araştırmada öğretim elemanlarının pandemi döneminde ortaya çıkan acil durum uzaktan eğitimi uygulamalarına ilişkin görüşleri incelenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda öğretim elemanlarına genel olarak pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili alınan kararlar, uygulamalar, kurumsal destek, sınıf yönetimi, ölçme değerlendirme, uzaktan eğitim içerikleri ile ilgili sorular sorulmuştur.

Öğretim elemanlarının öncelikle pandemi döneminde uygulanan acil durum uzaktan eğitimin verimliliği ile ilgili düşünceleri alınmıştır. Öğretim elemanlarının çoğunluğunda bu süreçte uygulanan uzaktan eğitimin verimli olmadığı görüşü ortaya çıkmakla beraber, süreci verimli bulan öğretim elemanlarının olduğu da görülmüştür. Bu uygulamaları verimsiz bulan öğretim elemanlarının düşüncelerini en fazla derse katılımın düşük olmasının etkilediği görülmektedir. Bunun yanı sıra uygulamalı dersler için pandemi dönemi uzaktan eğitim kararının verimli olmadığı düşüncesi ortaya çıkmıştır. Uzaktan eğitimi verimli bulan öğretim elemanları ise teknik altyapının yeterli olmasının verimliliği artırdığını vurgulamışlardır. Kukul (2021) yapmış olduğu çalışmada pandemi dönemi acil durum uzaktan eğitimi üniversite öğrencilerinin de verimli bulmadığını ortaya koymuştur. Ancak öğrenciler bu süreçte uygulanan uzaktan eğitimin verimli olmamasının etkileşim eksikliğinden kaynaklandığını düşünmektedirler. Aynı çalışmada öğrenciler öğretim elemanlarının sınıf içi etkileşimi sağlayacak yöntemler kullanmadıklarını vurgulamışlardır. Bu noktada akıllara şu iki soru gelebilir; “Derse katılım olmadığı için mi etkileşim olmuyor?” veya “Etkileşim olmadığı için öğrenciler derse gelmiyorlar mı?”

Öğretim elemanlarının, YÖK’ün bu süreçte almış olduğu kararları genel olarak zorunluluk hali olduğu için olumlu karşıladıkları görülmektedir. Üniversitenin hali hazırda uzaktan eğitim merkezinin bulunması, uzaktan programlarda öğretim elemanlarının deneyimlerinin olması bu süreçte alınan kararların olumlu karşılanmasında rol oynadığı görülmektedir. Ancak tıpkı verimli değil düşüncesinde olduğu gibi bazı öğretim elemanlarının uygulamalı dersleri göz önünde bulundurduğunda kararları olumsuz olarak değerlendirdiği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının uzaktan eğitime hızlı geçiş sürecinde en çok zorlandıkları konunun etkileşim eksikliği olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra uzaktan eğitim deneyimlerinin olmamasının da bu süreçte kendilerini zorladığı görülmektedir. Bu iki bulgu birlikte değerlendirildiğinde öğretim elemanlarının uzaktan eğitim deneyimlerinin eksik olması, uzaktan eğitime yönelik dersin tasarımında kendilerini zorlamış olabilir. Bu durum da etkileşim ögesi içermeyen ders içerikleri ve derslerle kendisini göstermiş olabilir. Öğretim elemanları öğrencilerin kendileriyle etkileşime girmedikleri için zorlandıklarını ifade etseler de uzaktan eğitimde genel kabul gören öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretim elemanı ve öğrenci-içerik olmak üzere üç etkileşim türü vardır (Moore, 1993). Bu etkileşim türlerinden herhangi birinin eksik olması öğrencilerin etkileşimsel uzaklık algılarının artmasına neden olacaktır (Karakuş ve Yelken, 2020). Öğrenciler de bu süreçteki etkileşim eksikliğini sadece ders esnasındaki eksiklik olarak değil, içerikteki etkileşim eksikliğine de vurgu yaparak değerlendirmektedirler (Kukul, 2021). Öğretim elemanlarının zorlandıkları bir diğer dikkat çekici unsur da zaman yönetimidir. Uzaktan eğitim derslerinin tasarımı, sürecin planlanması ciddi zaman gerektiren bir süreçtir (Seven ve Abban, 2021). Öğretim elemanlarının ders yüklerinin fazla olması, derslerini yüz yüze derslerdeki zamana göre planlamış olmaları uzaktan eğitim sürecinde zamanı yönetememelerine sebep olmuş olabilir.

Öğretim elemanları bu süreçte kurumlarından yeterli desteği aldıklarını belirtmişler ancak teknik problemler yaşadıklarını da göz önünde bulundurmışlardır. Buna rağmen uzaktan eğitim için kullanılan öğrenme yönetim sisteminin çok farklı etkinliklere izin vermesini uzaktan eğitimin avantajı olarak görmüşlerdir. Buna rağmen öğretim elemanlarının öğrencilerle etkileşim kuramamaktan şikâyetçi olmalarının öğrenci – öğretim elemanı etkileşimine odaklanmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

Öğretim elemanlarının öğrenci – öğretim elemanı etkileşimini değerlendirmeleri istendiğinde hemen hemen tamamı yüz yüze eğitimin daha iyi olduğunu vurgulamışlardır. Ancak bu süreçte kullanılan iletişim kanallarının çeşitliliğine bakıldığında ders dışı iletişimde yedi farklı kanaldan iletişime geçildiği görülmektedir. Ders içi etkileşimin az olmasının nedeni öğretim elemanlarının kullanmış oldukları yöntemler olabilir. Öğrenciler de bu yöntemlerden dolayı etkileşimin az olduğunu vurgulamaktadırlar (Kukul, 2021). Öğretim elemanlarının uzaktan eğitim süreçlerinde en fazla kullandıkları yöntemin düz anlatım yöntemi olması (Altıok, 2016) öğrencilerin etkileşime girmemesinin nedeni olabilir.

Ayrıca öğretim elemanlarının öğrenciyle etkileşime girmek için kendilerine düşen bir rolün olmadığını düşünmeleri (Kara, Kukul ve Çakır, 2018) de bu süreçte etkileşimin gerçekleşmeme nedeni olabilir. Her ne kadar öğretim elemanları yüz yüze öğretimde etkileşimin daha iyi olduğunu düşünseler de yüz yüze eğitimde de öğretim elemanlarının sınıfın sadece belirli bir bölümü ile etkileşime girdikleri görülmektedir (Coşkun ve Çağıltay, 2021). Yüz yüze eğitim ile acil durum uzaktan eğitiminde kullanılan öğretim yönteminin değişmediği göz önünde bulundurulduğunda yüz yüze eğitimde de sıklıkla düz anlatım yönteminin kullanıldığı düşünülebilir ve bu yöntem ile zaten sınıfın belirli bir miktarı etkileşim dışında kalmaktadır. Bir başka deyişle sınıf içi etkileşimin düşük olması sadece uzaktan eğitimin problemi değil uygulanan yöntemin bir sonucudur şeklinde yorumlanabilir. Kullanılan öğretim materyalleri açısından pandemi süreci uzaktan eğitim uygulamaları değerlendirildiğinde öğretim elemanlarının yarısına yakını materyallerde herhangi bir değişikliğin olmadığını, bazılarının yüz yüze eğitimde daha fazla materyalin olduğu, bazıları ise uzaktan eğitimin daha fazla materyal imkanı tanıdığı düşünceleri ortaya çıkmıştır. Materyaller incelendiğinde ders notları, sunumlar ve videoların ağırlıklı kullanıldığı görülmektedir. Genel olarak öğretim elemanlarının kullanmış oldukları sunumlarda da etkili sunum tekniklerinin göz önünde bulundurulmadığı ve metin zengin sunumlar hazırlayıp sunumlara bağımlı ders yürüttükleri görülmüştür (Kukul, 2021). Öğretim elemanlarının uzaktan eğitimde kullanılan materyallerin farklılaşması gerekmediğine yönelik kavramsal yanılgıları (Kara, Kukul ve Çakır, 2018) etkileşimden uzak ders materyalleriyle sürece başladıklarını göstermektedir. Ayrıca öğretim elemanlarının uzaktan eğitimde kullanılan materyallerin yeterli olduğunu düşünmeleri (Kara ve diğerleri, 2018) de bu sürecin etkileşim unsurları içermeyen materyallerle yürütülmesinin nedeni olabilir. Öğretim elemanlarının uzaktan eğitim sürecinde öğrenenlerin kendi kendilerine öğrenebilecekleri ders içeriği olarak genellikle ödev, proje, alıştırma ve link paylaşımı yaptıkları görülmektedir.

Öğretim elemanlarının bu süreçte uzaktan eğitimde kullanmış oldukları öğretim yöntem ve tekniklerinde büyük oranda farklılaşma olmadığı ve sunuş yoluyla öğretim, soru – cevap yöntemlerinin sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Bu bulgu Altıok'un (2016) yapmış olduğu çalışmayla örtüşmektedir. Araştırma bulgularında öğretim elemanlarının uzaktan eğitimin farklı öğretim yöntemlerine imkan tanımadığı, soru-cevap yöntemini dahi uzaktan eğitimde uygulayamadıkları ve uzaktan eğitimin iş birliğine dayalı çalışmaya imkan tanımadığı gibi kavram yanılgılarının olduğu görülmektedir. Bu kavram yanılgılarının nedeni öğretim

elemanlarının uzaktan eğitim felsefesi ve Eş değerlik Kuramı gibi (Simonson, 1999) uzaktan eğitim için önemli bir kuramla ilgili bilgi eksikliklerinin olması olabilir. Öğretim elemanlarının süreçteki değerlendirme yaklaşımları incelendiğinde çoktan seçmeli testler ve proje ödevlerinin değerlendirmede ağırlıklı olarak kullanıldığı görülmektedir.



6. ÖNERİLER

Araştırma sonuçları öğretim elemanlarının acil durum uzaktan eğitime geçişte hazırlıklı olmadıklarını göstermektedir. Bu sonucun doğal olduğu düşünülebilir. Ancak öğretim elemanlarının bu süreci normal uzaktan eğitim süreci gibi değerlendirdikleri ve uzaktan eğitim ile ilgili kavram yanlışlarına ve bilgi eksikliğine sahip oldukları görülmektedir. Uzaktan eğitimin artık yaşamın bir parçası olduğu gerçeğinden hareketle öğretim elemanlarının öncelikle uzaktan eğitim farkındalıklarının ve uzaktan eğitim felsefesine ilişkin yeterlik düzeylerinin artırılması önerilebilir. Bunun için üniversitelerin özellikle Anadolu Üniversite Açık Öğretim Fakültesi gibi uzaktan eğitim deneyimi olan üniversitelerin öncülük etmesi beklenebilir.

Öğretim elemanlarının uzaktan eğitimle ilgili bilgi seviyelerinin artırılmasının yanı sıra uzaktan eğitim pedagojisi hakkında da bilgilendirilmeleri önemlidir. Özellikle uzaktan eğitim kuramları hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu kuramlar çerçevesinde öğretim tasarımı yapabilecek bilgi ve beceriler ile donatılmaları faydalı olacaktır. Ayrıca öğretim elemanlarının uzaktan eğitimde kullanabilecekleri etkileşimli ders materyallerini hazırlayabilecek dijital yeterliklere sahip olmaları için eğitimler düzenlenebilir. Üniversitelerde bu tür etkileşimli materyallerin hazırlanmasında öğretim elemanlarına destek olacak öğretim teknolojileri destek birimleri kurulabilir. Öğretim elemanlarına iyi uzaktan eğitim ve uzaktan eğitimde kullanılan materyal örnekleri sunularak uzaktan eğitim ile ilgili çözümlerin kafalarında somutlaşması sağlanabilir.

Öğretim elemanlarının kafasındaki yüz yüze eğitim iyi anlayışının nedenleri derinlemesine araştırılıp sahip oldukları kavram yanlışları daha net ortaya çıkartılabilir. Bu kavram yanlışlarının ortadan kalkması için ayrıntılı çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Altıok, S. (2016). *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Programlarında Uygulanan Yüz Yüze Öğrenme Etkinlikleri ve Uzaktan Eğitim Yolu ile Gerçekleştirilebilirlikleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altun, D. (2020). “Kısa Vadede Hepimizin İhtiyacı – Canlı ve Toplu İletişim.” linkedin.com: <https://www.linkedin.com/pulse/k%C4%B1sa-vadede-hepimizin-ihtiyac%C4%B1-canl%C4%B1-ve-toplu-ileti%C5%9Fim-altun> adresinden alındı.
- Aragon, S. R. and Johnson, S. D. (2002). Emerging Roles and Competencies for Training in E-Learning Environments. *Advances in Developing Human Resources*, 4(4), 424-439.
- Arı, S. (2021). *Açık ve Uzaktan Eğitimde Görme Engellilerin Desteklenmesi Aöf Ders Kitapları için Erişilebilirlik Araştırması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Aydemir, M. (2018). *Uzaktan Eğitim Program, Ders Ve Materyal Tasarımı*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Aydın, M. (2017). *Uzaktan Öğretici Yeterliliklerinin ve Yeterlilik Boyutlarının Belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Bawane, J. and Spector, J. M. (2009). Prioritization of Online Instructor Roles: Implications for Competency-Based Teacher Education Programs. *Distance education*, 30(3), 383-397.
- Berigel, M. ve Çetin, İ. (2018) *Uzaktan Eğitimde Öğreten ve Öğrenen Roller*. İstanbul: Pegem Akademi.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Süreci ve Pandemi Sonrası Dünyada Eğitime Yönelik Değerlendirmeler: Yeni Normal ve Yeni Eğitim Paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Cabı, E. ve Ersoy, H. (2017). Yükseköğretimde Uzaktan Eğitim Uygulamalarının İncelenmesi: Türkiye Örneği, *Yüksek Öğretim Bilim Dergisi*, 7(3), 419-429.
- Chmiliar, L. (2010). Multiple-Case Designs. *Encyclopedia of case study research*, 2, 582- 584.
- Coskun, A. and Cagiltay, K. (2021). Investigation of Classroom Management Skills by Using Eye-Tracking Technology. *Education and Information Technologies*, 26, 2501-2522.
- Creswell, J. W., Hanson, W. E., Clark Plano, V. L. and Morales, A. (2007). Qualitative Research Designs: Selection and Implementation. *The counseling psychologist*, 35(2), 236-264

- Çetinkaya Aydın, G. (2020). “COVID-19 Salgını Sürecinde Öğretmenler” Tedmem. <https://tedmem.org/covid-19/covid-1329-salgini-surecinde-ogretmenler>, Son erişim tarihi: 01.11.2020.
- Durak, G., Çankaya, S. ve İzmirli, S. (2020). COVID-19 Pandemi Döneminde Türkiye’deki Üniversitelerin Uzaktan Eğitim Sistemlerinin İncelenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 14(1), 787-809.
- Gaeth, G. J., Levin, I. P., Sood, S., Juang, C. and Castellucci, J. (1997). Consumers’ Attitude Change across Sequences of Successful and Unsuccessful Product Usag. *Marketing Letters*, 8(1), 41–53.
- Golafshani, N. (2003). Understanding Reliability And Validity in Qualitative Research. *The Qualitative Report*, 8(4), 597-606.
- Gökçe, F. (2010). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Takım Roller. *Eğitim ve Bilim*, 34 (151).
- Gunawardena, C. N. (1992). Chancing Faculty Roles for Audio Graphics and Online Teaching. *American Journal of Distance Education*, 6(3), 58-71.
- Gür, N. (2020). “Kovid-19 Sonrası Küresel Ekonomik Sistemde Neler Değişebilir?”, Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/kovid-19-sonrasi-kuresel-ekonomik-sistemde-neler-degisebilir/1795460>. Erişim Tarihi: 07.11.2020.
- Gürer, M. D., Tekinarslan, E. ve Yavuzalp, N. (2016). Çevrimiçi Ders Veren Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitim Hakkındaki Görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*.
- Heymann, D. L. and Shindo, N. (2020). COVID-19: What is Next For Public Health? *The Lancet*, 395(10224), 542-545.
- Hodges, C. B., Moore, S., Lockee, B. B., Trust, T. and Bond, M. A. (2020). The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning. *Educause Review*.
- Isman, A. and Dabaj, F. (2004). Roles of the Students And Teachers in Distance Education. In Society for Information Technology & Teacher Education International Conference (pp. 497-502). *Association for the Advancement of Computing in Education (AACE)*.
- İnternet: YÖK. (2020a). “Basın açıklaması”, <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/>, Erişim tarihi:05.11.2020.
- İnternet: YÖK. (2020b). “Basın açıklaması”, <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/>, Erişim tarihi:05.11.2020
- İnternet: YÖK. (2020). <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx>
- İnternet: YÖK. (2022). <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx> erişim tarihi: 10.11.2022

- İnternet: WHO. (2020). *Advice on the use of masks in the context of COVID-19: interim guidance*, 6 April 2020 URL: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331693/WHO-2019-nCov-IPC_Masks-2020.3-eng.pdf?sequence=1 is Allowed=y Son Erişim Tarihi: 12.12.2022
- Kara, M., Kukul, V. and Çakır, R. (2018). Conceptions and Misconceptions of Instructors Pertaining to Their Roles and Competencies in Distance Education: A Qualitative Case Study. *Participatory Educational Research*, 5(2), 67-79.
- Karakuş, İ. ve Yelken, T. Y. (2020). Uzaktan Eğitim Alan Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Bulunuşluk ile İşlemsel Uzaklıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1), 186-201.
- Kavrat, B. ve Türel, Y. K. (2013). Çevrimiçi Uzaktan Eğitimde Öğretmen Rollerini ve Yeterliliklerini Belirleme Ölçeği Geliştirme. *Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi Dergisi*, 1(3), 23-33.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Kaye, A. R. (Ed.). (2012). Collaborative learning through computer conferencing: The Najaden papers (Vol. 90). *Springer Science & Business Media*.
- Kırık, A. (2014). Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi ve Türkiye'deki Durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94.
- Koloğlu, T. F. (2016). *Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitime Bakış Açıları ve Hazırbulunuşlukları: Ordu Üniversitesi Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Kukul, V. (2021). On Becoming an Online University in An Emergency Period: Voices from the Students at A State University. *Open Praxis*, 13(2), 172-183.
- Lincoln, Y. S. and Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Kurnaz, E. ve Serçemeli, M. (2020). Covid-19 Pandemi Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim ve Uzaktan Muhasebe Eğitimine Yönelik Bakış Açıları Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 3, 262-288.
- Merriam, S. B. (2018). Adult learning theory: Evolution and future directions. In *Contemporary theories of learning* (pp. 83-96). Routledge.
- Merriam, S. B. and Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.
- Merriam, S. B. and Tisdell, E. J. (2016). Designing your study and selecting a sample. *Qualitative research: A guide to design and implementation*, 67(1), 73-104.

- Moore, M. G. (2013). The theory of transactional distance. In Handbook of distance education (pp. 84-103). Routledge.
- Norton, P., and Wiburg, K. M. (1998). Teaching with technology. Harcourt Brace College Publishers.
- Özer, M. (2020). Covid-19 salgını sonrası dünyada eğitim. Erişim adresi: <https://www.hurriyet.com.tr/egitim/covid-19-salgini-sonrasi-dunyada-egitim-41519800>.
- Queiroz, V., and Mustaro, P. N. (2003). Roles and Competencies of Online Teachers. *The Internet TESL Journal*, 9(7), 1-6.
- Ryan, S., Scott, B., Freeman, H. and Patel, D. (2000). A changing context education and the internet. The virtual university: The Internet and resource-based learning, 7-28.
- Salmon, G. (1998). Developing learning through effective online moderation. *Active learning*, 3-8.
- Saralar-Aras, İ. ve Güneş, H. (2022). Sınıf ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Hazır Bulunuşlukları. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 12(1), 195-220.
- Seven, M., ve Abban, S. (2021). COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan hemşirelik eğitimi: Uluslararası deneyim. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 6(1), 29-32.
- Shagiakhmetova, M. N., Bystritskaya, E. V., Demir, S., Stepanov, R. A., Grishnova, E. E. and Kryukova, N. I. (2022). Primary Teachers Difficulties Related to Compulsory Distance Education During COVID-19. *Contemporary Educational Technology*, 14(2), 357.
- Shattuck, J., Dubins, B. and Zilberman, D. (2011). Maryland Online's inter- Institutional Project to Train Higher Education Adjunct Faculty to Teach Online. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 12(2), 40-61
- Simonson, M. (1999). Equivalency Theory and Distance Education. *TechTrends*, 43(5), 5-8.
- Sözen, N. (2020). Covid 19 Sürecinde Uzaktan Eğitim Uygulamaları Üzerine Bir İnceleme. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(12), 302-319.
- Şişman, M. (2009). Öğretmen Yeterlilikleri: Modern Bir Söylem ve Retorik. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 63-82.
- Telli, S. G. ve Altun, D. (2020). “Coronavirüs ve Çevrimiçi (Online) Eğitimin Önlenemeyen Yükselişi”, *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.
- Trzcińska-Król, M. (2020). Students with Special Educational Needs in Distance Learning During the COVID-19 Pandemic–Parents’ Opinions. *Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej* 29, 173-191.

- UNESCO. (2020). Distance Learning Strategies, What do we know about effectiveness?. <http://www.unesco.org/covid19ED> webinar, web adresinden 11 Kasım 2020 tarihinde edinilmiştir.
- Varol, A. ve Türel, Y. K. (2003). Çevrimiçi Uzaktan Eğitimde İletişim Modülü. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(1).
- Yamamoto, G. T. ve Can, E. (2013). Türkiye’de uzaktan eğitim uygulamalarının analizi. Türkiye’de E-öğrenme: Gelişmeler ve uygulamalar IV (ss. 193-206). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Yamamoto, T., Gonca, S., Demiray, U., ve Kesim, M. (2010). Türkiye’de e-öğrenme: gelişmeler ve uygulamalar. I. Telli Yamamoto, S. Gonca, II. Demiray, Uğur, III. Kesim, Mehmet.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2014). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (9.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2017). Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yılmaz, M. (2020). Uzaktan Eğitimin İyileştirilmesi: Salgın Kaynaklı Eğitim Krizini Aşmak İçin Öneriler (Politika Notu: 2020/12). İlim Kültür Eğitim Vakfı, İstanbul.



EKLER

EK.1 Etik Kurulu

Evrak Tarih ve Sayısı: 30.03.2021-11140



T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Bilim Etik Kurulu
Sosyal Bilimler Etik Kurulu

Sayı :E-30640013-108.01-11140
Konu :Etik Kurul İzin Belgesi

REKTÖRLÜK MAKAMINA
Sayın Dr. Öğr. Üyesi Volkan KUKUL
Öğretim Üyesi

İlgi : 12.03.2021 tarihli ve 9179 sayılı yazı.

"Covid 19 Salgınında Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Hızlı Geçişi (Nitel Durum Analizi)" adlı araştırmanız Sosyal Bilimler Etik Kurulu tarafından bilimsel araştırma etiği yönünden incelendi ve değerlendirildi. Konu ile ilgili kurul görüşü ektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Doç.Dr. Songül KEÇECİ KURT
Etik Kurul Başkanı

Ek:

- 1- Dr. Volkan Kukul Değerlendirme (1 sayfa)
- 2- Etik Kurul İzni (12 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BE6E454PF Pin Kodu :09691

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/amasya-universitesi-ebys>

Adres:Akbilek Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No:7 Merkez/Amasya

Telefon:2600060 Faks:2600059

e-Posta:genelsekretelerlik@amasya.edu.tr Web:<http://www.amasya.edu.tr/idari/etik-kurul/bilim-etik-kurulu.aspx>

Kep Adresi:amasyauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Songül KEÇECİ KURT

Unvanı: Etik Kurul Başkanı

Tel No: 1



Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK.1 Devamı

	AMASYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ETİK KURUL DEĞERLENDİRME FORMU

Ek-1

Araştırmanın Başlığı : Covid 19 Salgınında Akademisyenlerin Uzaktan Eğitime Hızlı Geçiş (Nitel Durum Analizi)	
Başvuru Formunun Etik Kurula geldiği tarih	12.03.2021
Başvuru Formunun Etik Kurulda incelendiği tarih	29.03.2021
Karar tarihi	29.03.2021

SONUÇ

1.	☒ Kabul
2.	☐ Düzeltme gereklidir: Etik sorun olabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmaktadır. Açıklama:
3.	☐ Red Gerekçe, Görüş, Tavsiye ve Açıklamalar:

Başvuru dosyasının incelenmesinde hazır bulunan ve araştırmayla doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunmayan Etik Kurul başkan ve üyelerinin ad,soyad ve imzaları.

(Başkan)
Doç. Dr. Songül KEÇECİ
KURT

(Üye-Bşk Yardımcısı)
Dr. Öğr. Üyesi Fatih CAN

(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Melike BAŞ

(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Kürşat EFE

(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Davut AĞBAL

(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YILDIZ

EK. 2 Görüşme Soruları

1. Pandemi döneminde uzaktan eğitim dersleriniz verimli geçti mi? Evetse, etkili olmasını ne sağladı? Hayırsa neden böyle düşünüyorsunuz?
2. Üniversitenizin ve YÖK'ün uzaktan eğitime geçişte almış olduğu kararları nasıl değerlendiriyorsunuz?
3. Uzaktan Eğitime geçiş sürecinde sizleri en çok zorlayan faktör ne oldu? Neden zorladığınızı düşünüyorsunuz?
4. Üniversitemizde uzaktan eğitime geçiş sürecinde hangi sistemler (LMS, Sanal Sınıf, Sınav Modülü vb.) kullanılmıştır? a. Bu sistemlerin güçlü yönleri size göre nelerdir? b. Kullanılan sistemlerin size göre eksik tarafları nelerdir? c. Sistemsel sorunların çözümünde destek bulma noktasında sorunlar yaşadınız mı? Yaşadıysanız nasıl çözümler ürettiniz? Uzaktan Eğitim Merkezindeki destek personeli bu sorunların çözümünde rol aldı mı? Yaşamadıysanız sizce bunda en önemli etken ne oldu?
5. Yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimde vermiş olduğunuz dersler öğrenci – öğretim elemanı etkileşimi açısından fark etti mi? Fark ettiyse ne gibi farklılıklar oldu? Fark etmediyse neden fark etmedi? a. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerinizle etkileşimi sağlamak için ne gibi yöntemler kullandınız?
6. Uzaktan eğitime geçiş sürecinde ne tür ders materyalleri (PDF, Sunum, Etkileşimli Video, Video, Etkileşimli İçerik vb.) kullandınız? a. Materyalleri kendiniz mi hazırladınız yoksa YÖK'ün sunmuş olduğu açık erişim kaynaklar mı kullandınız? Neden YÖK'ün kaynaklarını tercih ettiniz? Hayırsa neden açık ders malzemelerini kullanmayı tercih etmediniz? b. Materyal hazırlamada sizi zorlayan unsurlar neler oldu? Neden bu unsurların sizi zorladığını düşünüyorsunuz? Eğer zorlandığınız bir unsur yoksa, zorlanmamanızdaki en önemli etken nedir? c. Yüz yüze eğitimde kullandığınız materyaller ile uzaktan eğitimde kullandığınız materyaller farklılaştı mı? Evet ise ne gibi farklılıklar oldu? Hayır ise neden farklılaştırmadınız?

EK. 2 Devamı

7. Materyallerde öğrencilerinizin kendi kendilerine öğrenmelerini kolaylaştıracak unsurlara yer verdiniz mi? Evetse nasıl yaptınız? Hayırsa neden gerek duymadınız?
8. Uzaktan eğitim sürecinde ne gibi öğretim yöntemleri kullandınız? a. Yüz yüze öğretime göre uzaktan eğitimde kullandığınız öğretim yöntemleri farklılaştı mı? Evet ise ne gibi olumlu ve olumsuz farklılıklar oldu? Hayırsa neden farklılaşmadı?
9. Uzaktan eğitimde sınıf yönetimi süreçlerini nasıl uyguladınız? a. Yüz yüze öğretime göre uzaktan eğitimde kullandığınız sınıf yönetimi stratejileri farklılaştı mı? Evet ise ne gibi olumlu ve olumsuz farklılıklar oldu? Hayırsa neden farklılaşmadı?
10. Uzaktan eğitim sürecinde ne tür bir değerlendirme yaklaşımı (çoktan seçmeli sınav, ödev, proje, portfolyo vb.) benimsediniz? Bu yaklaşımları benimseme nedeniniz nedir? a. Yüz yüze öğretime göre uzaktan eğitimde kullandığınız değerlendirme yaklaşımınız farklılaştı mı? Evet ise ne gibi olumlu ve olumsuz farklılıklar oldu? Hayırsa neden farklılaşmadı?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı-Soyadı	Ramazan KİİYAM
-------------------	----------------

Eğitim Bilgileri

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans (Tezsiz)	Amasya Üniversitesi/ Öğretim Teknolojileri	2019
Lisans	Tarsus Üniversitesi / Enerji Sistemleri Mühendisliği	2021
Lisans	Karabük Üniversitesi / Tesisat Öğretmenliği	2017
Lisans	Anadolu Üniversitesi / İşletme Fakültesi	2013
Ön lisans	Anadolu Üniversitesi / Sosyal Hizmetler	2019
Ön lisans	İnönü Üniversitesi / İklimlendirme ve Soğutma	2009

Yabancı Dil	İngilizce
--------------------	-----------